

მენეჯმენტი

B1+

საპარტიზო რვეული

2017

მენეჯმენტი

სავარჯიშო რვეული

B1+

თბილისი
2017

„მენეჯმენტი“ B1+ რვეულზე მუშაობდნენ:

**ჯგუფის ხელმძღვანელი და მეთოდისტი:
თამარ შარაბიძე**

**დარგობრივი ექსპერტი:
გიორგი ქველავაძე**

**ავტორები:
დავით გოცირიძე
ინგა სანიკიძე
გიორგი უგულავა
თამარ შარაბიძე
თაია ცხადაია**

**რედაქტორები:
ინგა სანიკიძე
თამარ შარაბიძე
თაია ცხადაია**

©(სსიპ) ზურაბ ჟვანიას სახელობის
სახემწიფო ადმინისტრირების სკოლა

საქართველოს განათლებისა და
მეცნიერების სამინისტრო

დაკაბადონდა და დაიბეჭდა
შპს „პოლიგრაფი“

ყაზბეგის 24გ, ტელ.: 231 24 72
E-mail: poly@gol.ge www.poly.ge

ISBN 978-9941-27-348-3

მენეჯმენტი – სარჩევი

თავი I მენეჯმენტის არსი, მეთოდები და ფუნქციები.....	4
ნაწილი 1 მენეჯმენტის არსი და პრინციპები.....	4
ნაწილი 2 მენეჯმენტის მეთოდები.....	9
ნაწილი 3 მოტივაცია.....	15
თავი II ორგანიზაცია – მენეჯმენტის საფუძველი.....	20
ნაწილი 1 ორგანიზაცია.....	20
ნაწილი 2 მართვის არსი და აუცილებლობა.....	25
ნაწილი 3 მენეჯერის როლი ორგანიზაციაში.....	30
თავი III მონიტორინგი.....	35
ნაწილი 1 მონიტორინგის არსი.....	35
ნაწილი 2 მონიტორინგის მეთოდები.....	40
ნაწილი 3 ეფექტური მონიტორინგი.....	45
თავი IV მენეჯმენტის საკითხები.....	50
თავი V გეგმა.....	58
ნაწილი 1 სტრატეგიული და ტაქტიკური გეგმები.....	58
ნაწილი 2 სტრატეგიული გეგმა.....	63
ნაწილი 3 კორექტირება სტრატეგიულ გეგმაში.....	68
თავი VI ფინანსური მენეჯმენტი.....	72
ნაწილი 1 ფინანსების არსი.....	72
ნაწილი 2 ფინანსური მენეჯმენტის არსი.....	77
ნაწილი 3 ფინანსური მენეჯერი.....	83
თავი VII პერსონალის მართვა.....	88
ნაწილი 1 შრომითი რესურსები და მართვის პრინციპები.....	88
ნაწილი 2 პერსონალის მართვის მეთოდები.....	93
ნაწილი 3 პერსონალის მართვის ეტაპები.....	99
თავი VIII კონკურსი ფინანსური მენეჯერის თანამდებობაზე.....	104

მენეჯმენტის არსი, მეთოდები და ფუნქციები

ნაწილი 1

მენეჯმენტის არსი და პრინციპები

1.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	აქ იქმნება პროდუქცია.
2. -----	არის ცოტა თანხისგან ბევრის მიღება.
ნედლეული	3. -----
ბიზნესი	4. -----
5. -----	პროფესიული ცოდნა და გამოცდილება.

1.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	გიორგი საწარმო „რუსთავის“ მთავარი მენეჯერია.	✓	
1	გიორგი ცვლილებებს არ გეგმავს.		
2	საწარმო „რუსთავი“ დიდი არ არის.		
3	საწარმო ახალ ნედლეულს ამუშავებს.		
4	საწარმო გაფართოებისთვის საჭირო მოგებას ვერ იღებს.		
5	მენეჯმენტი ბიზნესის მართვას ნიშნავს.		
6	მენეჯმენტის მიზანია მაქსიმალური მოგების მიღება.		
7	გიორგის თავის საწარმოში მენეჯმენტის პრინციპების დანერგვა უნდა.		
8	გიორგის არ სურს სამუშაოს განაწილება თანამშრომელთა კვალიფიკაციის მიხედვით.		
9	გიორგი თანამშრომელთა წახალისებას გეგმავს.		
10	ვინც დისციპლინას არ დაიცავს, ის შეიძლება სამსახურიდან გაათავისუფლონ.		

1.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: ცვლილებაგ.....

გ. ის რაიმეს შეცვლას გულისხმობს.

1. საწარმოს მენეჯერი

2. პროფესია

3. აპარატურა

4. დანახარჯი

5. სიახლის დანერგვა

6. საწარმოს კადრი

ა. სპეციალური განათლებით მიღებული კვალიფიკაცია.

ბ. ის მართავს საწარმოს.

გ. არის ის, რაც უკვე დაიხარჯა, მაგ., ნედლეული, თანხა და სხვა.

დ. სხვაგვარად მას ტექნიკას უწოდებენ.

ე. იგივეა, რაც საწარმოში მომუშავე, საწარმოს პერსონალი.

ვ. რაიმე ახალი ინიციატივის შეტანა მისი გამოყენების მიზნით.

1.4. უპასუხეთ კითხვას რა? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

A.

N	როგორი?	რა?
	პასუხისმგებელი ----->	პასუხისმგებლობა
1	სტაბილური ----->	
2	უსაქმური ----->	
3	მმართველი ----->	
4	პასიური ----->	

B.

N	როგორი?	რა?
	ბედნიერი ----->	ბედნიერება
1	ძლიერი ----->	
2	გონიერი ----->	
3	მშვენიერი ----->	
4	წესიერი ----->	

1.5. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა!

ნიმუში: ასეთ ...ბედნიერებას... უდიდესი სიხარული მოაქვს. [ბედნიერება]

1. თქვენმა ძალიან გამაკვირვა. [პასუხისმგებლობა]
2. ფინანსური საწარმოს მოგებას ნელ-ნელა გაზრდით. [სტაბილურობა]
3. ამდენი გამო სამსახურიდან გაგათავისუფლებენ. [უსაქმურობა]
4. გუშინ სოფელში ვიყავი და ბუნების ვისიამოვნე. [მშვენიერება]
5. თანამშრომელთა და მაღალმა კვალიფიკაციამ კარგი შედეგი გამოიღო. [წესიერება]
6. მისმა დიდი როლი ითამაშა. [გონიერება]
7. სამართლიანმა ჩვენს მენეჯერს სახელი გაუთქვა. [მმართველობა]

1.6. –ებ’იანი მრავლობითის ფორმები შეცვალეთ –თან’იანით!

ნიმუში: თანამშრომლების დიდი ნაწილი ადგილობრივი მცხოვრებია.
.....**თანამშრომელთა** დიდი ნაწილი ადგილობრივი მცხოვრებია.....

1. **მენეჯერების** გადაწყვეტილება სწორი აღმოჩნდა.
.....
2. ამ **საწარმოების** პროდუქცია ევროპაში იყიდება.
.....
3. **ცვლილებების** დაგეგმვა აუცილებელია.
.....
4. გიორგის თავის საწარმოში მენეჯმენტის **პრინციპების** დანერგვა უნდოდა.
.....
5. თანამშრომლები **პროფესიების** შესაბამისად შეარჩიეს.
.....
6. კარგმა მენეჯერმა **ინიციატივების** დაფასება ყოველთვის იცის.
.....
7. ეს **ორგანიზაციების** გადაწყვეტილება იყო.
.....
8. **დირექტორების** კრებაზე თქვეს, რომ უპასუხისმგებლო თანამშრომლებს გაათავისუფლებდნენ.
.....

9. ჩვენს საწარმოში **თანამშრომლების** უფლებებს კარგად იცავენ.

.....

10. ბუნებრივი **რესურსების** უკანონო გამოყენებამ ეკოლოგიური პრობლემები შექმნა.

.....

1.7. ააგეთ წინადადებები მოცემული სიტყვებით!

ნიმუში: ...ცოტა ხანს ვცხოვრობდი სოფელში და ეს ხელობა იქ ვისწავლე... [ცოტა ხანს]

1. [ცოტა ხანია]

2. [დიდი ხანი]

3.[დიდხანს]

4. [ცოტა ხანი]

5. [დიდი ხანია]

1.8. უპასუხეთ კითხვებს და შეავსეთ გამოტოვებული უჯრები!

რამდენ ხანს?	რამდენი ხანი?	რამდენი ხანია?
ორ წელიწადს		
	ოთხი კვირა	
		ექვსი დღეა
	სამი საათი	
		ხუთი წელია
	მთელი დღე	

1.9. წინადადებები გადაიყვანეთ კითხვით ფორმაში!

ნიმუში: სამი კვირა ვიწეცი საავადმყოფოში.

... რამდენი ხანი იწეცი საავადმყოფოში?...

1. მატარებელი ორ საათს ანდომებს სოფელში ჩამოსვლას.

.....

2. ერთი თვეა ჩემი მეგობარი აღარ მინახავს.

.....

3. სამი წელიწადი ევროპაში ვსწავლობდი.

.....

4. მთელი დღე მუშეუბეში დავდიოდი.

.....

5. ხუთ წელიწადს საქართველოში ვიცხოვრებ.

.....

6. სამი საათია შენ გელოდები.

.....

1.10. უპასუხეთ კითხვებს წერილობით!

ა. რამდენ ხანს არ ჰქონდა თამაზს მუშაობის უფლება?

.....

ბ. რამდენი ხანია, რაც საქართველოში ხარ?

.....

გ. რამდენი დღე დაგრჩა გამოცდის ჩაბარებამდე?

.....

დ. რამდენ ხანს დააგვიანებს თქვენი მენეჯერი?

.....

ე. რამდენი კვირაა, რაც სამუშაოდ აგიყვანეს?

.....

ნაწილი 2**მენეჯმენტის მეთოდები****2.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ის გეგმის შედგენაა.
2. -----	ფინანსური მდგომარეობა კონკრეტული მომენტისათვის.
კოლექტივი	3. -----
ნორმა	4. -----
5. -----	მომუშავე, რომელიც პასუხს აგებს, მაგალითად, საწარმოს მუშაობაზე, პერსონალზე და სხვ.

2.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით:

N		სწორი	არასწორი
	გიორგი საწარმოში მენეჯმენტის მეთოდებს ვერ იყენებდა.		✓
1	გიორგიმ საწარმოს მართვის ეკონომიკურ მეთოდებს ყურადღება არ მიაქცია.		
2	ეკონომიკურ მეთოდებში იგულისხმება დაგეგმვა, ბალანსის შედგენა და სხვა.		
3	გიორგიმ თანამშრომლებს აუხსნა, თუ რა იყო ეკონომიკური მეთოდები.		
4	ადამიანი ინტერესს მიჰყავს წინსვლისკენ.		
5	მენეჯერმა უნდა მართოს თავისი კოლექტივის ინტერესებიც.		
6	გიორგი არ ცდილობდა, საწარმოში სასურველი გარემო შეექმნა.		
7	გიორგიმ საწარმოში სამართლებრივი მეთოდები არ გამოიყენა.		
8	გიორგიმ განსაზღვრა თანამშრომელთა რიცხვი.		
9	გიორგიმ ყველა საქმეში პასუხისმგებელი პირი დაადგინა.		
10	გიორგიმ ვერ გააუმჯობესა დასვენების პირობები.		

2.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-5] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ე]:

ნიმუში: საწარმობ.....

ბ. დაწესებულება, რომელშიც რაიმეს აწარმოებენ ან ამზადებენ, მაგალითად, ასხამენ ლიმონათს.

1. პროგნოზირება

2. ანალიზი

3. დაინტერესება

4. წინსვლა

5. ხარისხი

ა. რაიმეს გამოკვლევა, შესწავლა.

ბ. რაიმეს გათვლა წინასწარ.

გ. სხვაგვარად მას წარმატებას უწოდებენ.

დ. პროდუქციის დონე.

ე. ვინმეში ინტერესის აღძვრა, ინტერესის გამოწვევა.

2.4. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: საკითხისადმი ...სწორმა მიდგომამ.... ჩვენი საწარმოს მომავალზე უნდა იმოქმედოს. [სწორი მიდგომა]

1. ასეთი გამოყენებამ ქვეყნის განვითარებას ხელი უნდა შეუწყოს.
[ეკონომიკური მეთოდები]

2. მიჰყავს ადამიანი წარმატებისაკენ. [ასეთი ინტერესი]

3. თავისი პრობლემა აქვს, ამიტომ წახალისება აუცილებელია.
[თითოეული თანამშრომელი]

4. საკითხებისადმი უკეთესი შედეგის მოტანა შეუძლია. [სწორი დამოკიდებულება]

5. კოლექტივის უნდა გაითვალისწინოთ! [ჯგუფური ინტერესი]

6. ვფიქრობ, რომ უნდა გაიმარჯვოს. [გონივრული ინიციატივა]

7. ჩვენზე ძალიან იმოქმედა. [სასურველი გარემო]

8. დანერგვა საწარმოს თანამშრომლებს წახალისებს.
[სამართლებრივი მეთოდები]

2.5. ააგეთ წინადადებები მოცემული წყვილებით!

ნიმუში: ჯერ ...ადმინისტრაციულ ნორმებს... უნდა გაეცნოთ. [ადმინისტრაციული ნორმები]

ა.

[დიდი კოლექტივის]

ბ.

[სამართლიანმა გადაწყვეტილებამ]

გ.

[ხარისხიანი პროდუქციის]

დ.

[პასუხისმგებელმა პირმა]

ე.

[გაუქმებულ სასადილოს]

2.6. შეადგინეთ წინადადებები ზმნებით: უზრუნველყოფს, ცხადყოფს, ნათელყოფს. გამოიყენეთ ახლანდელი და წარსული დრო!

ნიმუში:

ეს გადაწყვეტილება ჩვენი საწარმოს სტაბილურობას უზრუნველყოფს.

ან: საწარმოს ახალმა დირექტორმა საწარმოს სტაბილურობა უზრუნველყო.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

2.7. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით ზმნები: *მიაღწია, დანერგა, გააფართოვა, გაზარდა, გამოიყენა!*

1. ახალმა დირექტორმა ორი ფილიალი გახსნა და წარმოება
2. ფინანსურმა მენეჯერმა ქარხნის შემოსავალი ნახევარი მილიონი ლარით
3. ბატონმა თამაზმა ჩვენს საამქროში ახალი ტექნოლოგიები
4. მან წარმატებას თავისი შრომით
5. ჩვენმა მენეჯერმა ევროპული გამოცდილება

2.8. ა) ხაზგასმული სიტყვები დაუკავშირეთ ზმნებს და ამოწერეთ ისინი!

ნიმუში: მენეჯერმა თანამშრომლებს ყურადღებით მოუსმინა.

..... მენეჯერმა მოუსმინა.....

1. დირექტორმა ბატონი დავითი პასუხისმგებელ პირად დანიშნა.
.....
2. ჩვენმა თანამშრომელმა ფულადი პრემია მიიღო.
.....
3. საწარმომ თავისი ფილიალები გააფართოვა.
.....
4. ბატონმა თამაზმა ბევრი სიახლე დანერგა.
.....
5. კოლექტივმა ეკონომიკური მეთოდების შეცვლა მოითხოვა.
.....
6. შარშან თქვენმა ქარხანამ ფინანსური სტაბილურობა შეინარჩუნა.
.....

ბ) ამოწერილი წყვილები გადაიყვანეთ მომავალ დროში; უპასუხეთ კითხვას: რას იზამს?

ნიმუში: მენეჯერმა მოუსმინა --- მენეჯერი მოუსმენს.

1.
2.
3.

4.
5.
6.

2.9. ააგეთ წინადადებები სიტყვებით: სამწუხაროდ; საბედნიეროდ!

ნიმუში: სამწუხაროდ, დღეს გზა გაყინულია და ახალ ნედლეულს ვერ ჩამოგიტანთ.

ან:

საბედნიეროდ, ჩვენს საწარმოში ახალი ნორმები დააწესეს.

1.
2.
3.
4.

2.10. შეავსეთ გამოტოვებული ადგილები; გამოიყენეთ კავშირი რომელიც!

ნიმუში: საცურაო აუზი, ...რომელიც... ქალაქის ცენტრში მდებარეობს, ჩვენმა ფირმამ ააშენა.

1. მუშები, გზის მშენებლობაზე იმუშავენ, მეტ ხელფასს მიიღებენ.
2. თანამშრომლებს არ მოსწონთ ის მენეჯერი, გუშინ მიიღეს სამსახურში.
3. ის ბიზნესგეგმა, ორი დღის წინ დაგწერე, ძალიან მოეწონათ.
4. საუკეთესოა ის ადმინისტრაციული მეთოდები, თქვენს საწარმოში გამოიყენება.
5. ვამაყობთ იმ სამომავლო მიზნებით, თანამშრომელთა ცხოვრების დონეს აამაღლებს.
6. ბავშვთა სახლს გადავურიცხე ის პრემია, მე მეკუთვნოდა.
7. ის პრობლემები, ჩვენს ქარხანაში გაჩნდა, არასწორი მართვით იყო გამოწვეული.
8. კარგად გაარემონტეს მუშათა ის სასადილოები, ჩვენს ქალაქში მდებარეობდა.

2.11. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვები: შესახებ და გამო!

ნიმუში: ერთი ზარმაცი თანამშრომლის ...გამო... ყველა უნდა დავისაჯოთ?

1. გავიგე, რომ თქვენ ინფორმაცია პასუხისმგებელ პირს მიაწოდეს.
2. გაცდენის ექიმის ცნობა უნდა მომიტანოთ.
3. საქონლის არასწორი რეალიზაციის პროდუქტი გაფუჭდა.
4. ჩვენი ბიზნესის არსებულ ყველა ინფორმაციას ელექტრონულად გადმოგიგზავნით.
5. მთავრობის რეკომენდაციების კრებაზე მოგახსენებთ.
6. უყურადღებობის შეიძლება დამაჯარიმონ.
7. ჩემი ბიზნესის საზღვარგარეთ ხშირად დავდივარ.
8. მაგ ქალბატონის ინფორმაცია არ გვაქვს.
9. მისი გეგმების სასწრაფოდ უნდა ვაცნობოთ საწარმოს ხელმძღვანელებს.

2.12. გაასწორეთ შეცდომები!

1. თქვენს გამო მეც ვაგებ პასუხს.
.....,
2. ინფორმაციას ჩემს შესახებ გუბერნატორს მიაწოდებენ.
.....
3. ბევრი ვიფიქრე თქვენს შესახებ და გადავწყვიტე, სამსახურში მიგიღოთ.
.....
4. შენს გამო მეც დამნაშავედ ვგრძნობ თავს.
.....
5. ჩემს გამო სხდომა არ გადადოთ.
.....
6. შენს შესახებ ბევრი ვისაუბრეთ.
.....

ნაწილი 3**მოტივაცია****3.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ის სამოქმედო ძალაა.
2. -----	რაიმე მოქმედების წახალისება.
შეუსაბამობა	3. -----
წარმატება	4. -----
5. -----	ჯილდო, მაგალითად, ფულადი.

3.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით:

N		სწორი	არასწორი
	მოტივაცია ადამიანის მოქმედების სტიმულს არ ნიშნავს.		✓
1	კარგი მენეჯერი კოლექტივს უნდა იცნობდეს.		
2	მენეჯერმა თანამშრომლის გონებრივი შესაძლებლობები უნდა შეაფასოს.		
3	მენეჯერმა უნდა იცოდეს, რაში უხდის ხელფასს თავის თანამშრომელს.		
4	გიორგი ვერ მიხვდა, რომ მისი თანამშრომლები ერთნაირ სამუშაოში სხვადასხვა ხელფასს იღებდნენ.		
5	გიორგიმ სახელფასო შეუსაბამობა გამოასწორა.		
6	ადამიანს პირველობა არ უნდა.		
7	მენეჯერმა ადამიანის პირველობისკენ სწრაფვა კომპანიის წარმატებისთვის უნდა გამოიყენოს.		
8	გიორგიმ ნიჭიერი თანამშრომლები ფულადი პრემიებით დააჯილდოვა.		
9	გიორგი თავის თანამშრომლებს არ უსმენდა, მათი პრობლემები გულთან არ მიჰქონდა.		
10	გიორგის თანამშრომლები დისციპლინას არ არღვევდნენ.		

3.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: გამოსწორებაგ.....

გ. იგივეა, რაც გამოკეთება, უკეთესის შექმნა.

1. წახალისება

2. რეაგირება

3. ურთიერთობა

4. სამართლიანი

5. მისწრაფება

6. პრემია

ა. იგივეა, რაც სწორი.

ბ. იგივეა, რაც ჯილდო.

გ. რაიმეზე რეაქციის გამოხატვა.

დ. რაიმეს მიღწევის სურვილი.

ე. ის ერთმანეთთან რაიმე სახის კავშირს გულისხმობს.

ვ. ვინმესთვის სტიმულის მიცემა, მაგალითად, დაჯილდოებით.

3.4. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: მისდედობრივ განცდას დიდ პატივს ვცემ. [დედობრივი განცდა]

1. ზოგიერთ მეზობელი ქვეყნებიდან ჩამოვიტანთ. [ბუნებრივი რესურსი]

2. ქართულ ეკონომიკას უნდა უშველოს. [სახელმწიფოებრივი მიდგომა]

3. ცუდი მმართველობის გამო ჩვენს საწარმოში ვაპირებთ. [მასობრივი პროტესტი]

4. ყველა მოქალაქე უნდა იცავდეს. [საზოგადოებრივი წესრიგი]

5. ქარხანაში მუშებს გადაადგილება ეკრძალებათ, მათ სპეციალური ტანსაცმელი აცვიათ. [ჩვეულებრივი სამოსი]

6. ასეთმა მეტი მოგება უნდა მოიტანოს. [დარგობრივი განვითარება]

7. ვიცი, რომ გადალახავ და ქართულს მალე ისწავლი. [ენობრივი ბარიერი]
8. დემოკრატიის პრინციპები ეწინააღმდეგება. [სარწმუნოებრივი დისკრიმინაცია]

3.5. პირების მიხედვით შეცვალეთ ზმნები: სწავლობდეს, ამზადებდეს, ქმნიდეს!

ნიმუში:

მე უნდა ვიცოდეთ	ჩვენ უნდა ვიცოდეთ
შენ უნდა იცოდეთ	თქვენ უნდა იცოდეთ
მან უნდა იცოდეს	მათ უნდა იცოდნენ
მე უნდა ვსწავლობდე	ჩვენ უნდა
შენ უნდა	თქვენ უნდა
ის უნდა	ისინი უნდა
მე უნდა ვამზადებდე	ჩვენ უნდა
შენ უნდა	თქვენ უნდა
ის უნდა	ისინი უნდა
მე შეიძლება ვქმნიდე	ჩვენ შეიძლება
შენ შეიძლება	თქვენ შეიძლება
ის შეიძლება	ისინი შეიძლება

3.6. გამოთოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული ზმნები; უპასუხეთ კითხვებს: რას შვრებოდეს? რას შვრებოდნენ?

ნიმუში: კრებას თავმჯდომარე უნდა იწყებდეს..... [იწყებდა]

1. საწარმოს დირექტორი ყველა უწყესობაზე უნდა [რეაგირებდა]
2. ხელმძღვანელი პირი სამართლიანად უნდა [მოქმედებდა]
3. მოსწავლეები დავალებებს ბეჯითად უნდა [ასრულებდა]
4. მენეჯერი თანამშრომლის უპასუხისმგებლობას უნდა [ხედავდა]
5. ამ ყმაწვილის უბრდელლობას თამაზი ყურადღებას არ უნდა [აქცევდა]
6. ვანო შეცდომას რომ, სამსახურიდან აღარ დაითხოვდნენ. [აღიარებდა]

7. მუშები ჩვენს შენიშვნებს რომ , აღარ იწვალებდნენ. [ითვალისწინებდა]

8. ნორმალური სახელმწიფო ბიზნესგარემოს უნდა [აუმჯობესებდა]

3.7. ააგეთ წინადადებები მოცემული წყვილებით!

ნიმუში: ...ეს ბავშვი დიდი ადამიანივით იქცევა... [დიდი ადამიანივით]

1.

[ჩვენი მენეჯერით]

2.

[წარმატებული ადამიანივით]

3.

[გამოცდილი დირექტორით]

4.

[თქვენი შვილივით]

5.

[ჩემი ხელმძღვანელივით]

3.8. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვები!

ნიმუში: დღეს მეც ...შენსავით... უმუშევარი ვარ. [შენ]

1. კეთილი ადამიანი ჯერ არ მინახავს. [მას]

2. დანია პატარა ქვეყანაა. [საქართველო]

3. გირჩევთ, არ მოიქცეთ, თორემ სამსახურიდან გაგათავისუფლებენ. [თედო]

4. ერთ ოთახში მაგიდები შემოიტანეს და მოაწყვეს. [სასადილო]

5. ეს დოკუმენტი მოკლე უნდა იყოს. [განცხადება]

6. ამ ყმაწვილს პროფესიული განათლება აქვს მიღებული. [შენ]

7. შენი აზრი ნათელია. [დღე]

8. ეს საწარმო აპირებს ფილიალების გაფართოებას. [ჩვენ]

9. პროდუქციის გამოფენაზე პატარა ფირმა ვერ წარდგება. [თქვენ]

3.9. დააკვირდით შესიტყვებებს და მათი დახმარებით ააგეთ წინადადებები!

ხელი შეუწყო - დაეხმარა, დახმარება გაუწია.

ხელი გაუმართა - მატერიალურად დაეხმარა, ფინანსური დახმარება გაუწია.

ხელი შეუშალა - წინააღმდეგობა გაუწია რაიმე საქმეში, დაბრკოლება შეუქმნა.

ხელში ჩაიგდო - მოიპოვა, დაეუფლა, დაისაკუთრა, დაიპყრო.

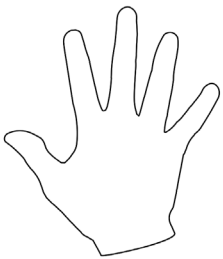
ნიმუში: კარგი მენეჯმენტი **ხელს შეუწყო**ს საწარმოში ფინანსური მოგების გაზრდას.

..... [ხელი შემიწყო]

..... [ხელი გაგიმართა]

..... [ხელი შემიშალა]

..... [ხელში ჩაიგდო]

3.10. წაიკითხეთ ტექსტი, შეარჩიეთ და გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით ნასწავლი შესიტყვებები!

ოცდაათი წლის ვიყავი, როცა ერთ-ერთ ორგანიზაციაში მუშაობა დავიწყე. ერთ დილას ჩვენი ოთახის კარი საშუალო ასაკის კაცმა შემოაღო და პირდაპირ ბატონი გიორგისაკენ წავიდა. — ..
.....? — იკითხა მორიდებით და წინ განცხადება დაუდო, სამსახურში მიღებას სთხოვდა.

— რამდენიმე წელია უმუშევარი ვარ, ლოგინში ჩავარდნილ დედას ვუვლიდი, ძალიან მიჭირს, — ძლივს წარმოთქვა ახალმოსულმა. ბ—ნი გიორგი თავის სავარძელში უცებ გაიმართა და მაგიდასთან მდგომს დაკვირვებით ახედა. ყველამ ვიცოდით, რომ ჩვენი მენეჯერი ბავშვთა სახლში იყო გაბრდილი და დედა არ ახსოვდა.

— ორშაბათს მობრძანდით, ჯერ პატარა საქმეს მოგცემთ და მერე ვნახოთ! — უთხრა მან და სახეზე ტკივილი გამოეხატა. ერთმანეთს გადავხედეთ, მივხვდით, რომ უბრალოდ
..... და ჩვენც თავისუფლად ამოვისუნთქეთ.

ორგანიზაცია – მენეჯმენტის საფუძველი

ნაწილი 1

ორგანიზაცია

1.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ის შეიძლება იყოს კომერციული ან არაკომერციული.
2. -----	ძირითადად კომერციული ორგანიზაციების მართვას ნიშნავს.
კაპიტალი	3. -----
შრომითი რესურსები	4. -----
5. -----	წარმოებული პროდუქტის დონე.

1.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	ორგანიზაციის არსებობა მისივე მართვის საფუძველია.	✓	
1	ორგანიზაციას ადამიანთა ჯგუფი ქმნის.		
2	ორგანიზაციას ერთი მიზანი არა აქვს.		
3	ორგანიზაცია მხოლოდ კომერციული შეიძლება იყოს.		
4	კომერციული ორგანიზაციის მიზანი არ არის მოგება.		
5	ორგანიზაციას აუცილებლად უნდა ჰქონდეს რესურსები.		
6	რესურსებში მხოლოდ კაპიტალი და მასალა იგულისხმება.		
7	ორგანიზაციის ერთ-ერთი ნიშანი შრომის დანაწილებაა.		
8	მუშაკთა სპეციალიზაცია შრომის დანაწილებაზე დამოკიდებულია.		
9	ორგანიზაციაში არ არსებობს განყოფილებები.		
10	ორგანიზაციას მართავს განყოფილების გამგე.		

1.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: საქმიანობად.....

დ. ის რაიმეს კეთებას ნიშნავს.

1. ორგანიზაცია

2. რესურსები

3. ტექნოლოგია

4. განყოფილება

5. მუშაკი

6. დირექტორი

ა. მასში იგულისხმება მომუშავე ადამიანები, კაპიტალი, მასალა და სხვ.

ბ. ორგანიზაციაში შემავალი ერთეული, რომელსაც თავისი ფუნქცია აქვს.

გ. იგივეა, რაც თანამშრომელი.

დ. ის რაიმეს დამზადების საშუალებებსა და მეთოდებს გულისხმობს.

ე. ეწოდება ორგანიზაციის მმართველს.

ვ. ის შეიძლება იყოს დიდი ან პატარა ორგანიზებული გაერთიანება.

1.4. უპასუხეთ კითხვას რა? ან როგორი? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

A.

N	რა? / ვინ?	რა? / როგორი?
	თვალი ----->	სათვალე
1	მარილი ----->	
2	ოფისი ----->	
3	ფული ----->	
4	ცოლი ----->	
5	ყინული ----->	

B.

N	რა? / ვინ?	რა? / როგორი?
	ხელმძღვანელი ----->	სახელმძღვანელო
1	მინისტრი ----->	
2	ქვეყანა ----->	
3	ორგანიზაცია ----->	

4	დავა	----->	
5	კამათი	----->	
6	მუშა	----->	

1.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: ამსაკამათო საკითხს... ყველა ერთად განვიხილავთ. [საკამათო საკითხი]

1. ხვალიდან გამოგიყოფთ. [საოფისე ფართი]
2. ეტყობა, ძალიან ხართ დაკავებული. [მნიშვნელოვანი საქმე]
3. ჩვენს საწარმოში მენეჯერი გადაწყვეტს. [საორგანიზაციო საკითხები]
4. დღეს არ დაგავალებთ. [ბევრი სამუშაო]
5. ამ მე არ შევეხები. [საკამათო თემა]
6. საქართველოს სპეციალური ბრძანება გამოსცა. [ეკონომიკის სამინისტრო]
7. ყველა წარმატებული ორგანიზაცია ძირითად აწესებს. [სახელმძღვანელო პრინციპები]

1.6. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: ჩვენს საწარმოს..... ახალი ხელმძღვანელი ჰყავს. [ჩვენი საწარმო]

1. მუშაობა ორი თვის წინ დაიწყო. [ჩემი მეგობარი]
2. გადაეცა, რომ ხვალ ჩემთან მოვიდეს! [შენი ვაჟი]
3. მთელი კოლექტივი ამაყობს [გამოცდილი ხელმძღვანელი]
4. ხვალ შევამოწმებ. [თქვენი განყოფილება]
5. ვფიქრობ, რომ მხარს დავუჭერ. [ახალი ინიციატივა]
6. სპეციალური კომისია ამოწმებს. [ჩვენი საქმიანობა]
7. ჩვენ წარვდგებით ხელმძღვანელობის წინაშე. [ძირითადი მოთხოვნები]
8. სამწუხაროდ, ვერ დავაკმაყოფილებ. [თქვენი სურვილი]

9. ერთ მილიონ ლარს გადააჭარბა. [მათი მოგება]
10. ასეთ ახალი წლიდან ვგეგმავთ. [ფინანსური წახალისება]
11. თავის ოჯახში დამბატიჟა. [ჩემი საცოლე]

1.7. წინადადებები გადაიყვანეთ კითხვით ფორმაში, გამოიყენეთ კითხვები: როდის? და როდინდელი?

ნიმუში: ხვალინდელი შეკრება ერთი კვირით გადაიდო.

როდინდელი შეკრება გადაიდო ერთი კვირით?

1. გუშინწინდელი წახალისების შესახებ დღეს გავიგე.
.....
2. მენეჯერი ხვალ აპირებს ბიზნესგეგმის განხილვას.
.....
3. შარშანწინდელმა გადაწყვეტილებამ დიდი ფინანსური მოგება მოიტანა.
.....
4. მაზგე შევძლებ განყოფილების გამგეს დაველაპარაკო.
.....
5. მომავალ წელს ქართული ენის სწავლა უნდა დავიწყო.
.....
6. აუცილებლად დავესწრები ხვალინდელ საბიუჯეტო სხდომას.
.....
7. თანამშრომელმა გუშინდელი ინცინდენტის შესახებ მიაშბო.
.....
8. გუშინწინდელმა მგზავრობამ ძალიან დამღალა.
.....

1.8. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვები: არავინ, ნურავინ, ვერავინ, არაფერი!

ნიმუში: დღეს ...არავის... ელოდები ოფისში?

1. აქვს საქმე სამინისტროში?

2. გაბედავს სამუშაოს გაცდენას!
3. შეძლებს საერთო წესები დაარღვიოს.
4. ნუ გეშინია, დავუშავებ.
5. დირექტორმა თავის გადაწყვეტილებას დაამატა.
6. ეგონება, რომ დავგვიანებისათვის არ დაისჯება.
7. ახლა გეტყვი, ხვალიდან კი თვალს აღარ დავხუჭავ.
8. ექნება იმის იმედი, რომ ამ საკითხს საერთო კრებაზე არ განვიხილავთ.
9. შემოვიდეს ჩემს ოთახში, დაკავებული ვარ!
10. გაკეთება არ მინდა, ძალიან დავიღალე.

1.9. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით -თან, -ში, -ზე და -დან თანდებულები!

საღამო ხანი იყო, როცა შენ..... წამოსვლა გადაწყვიტე. მაგიდა..... ბიზნესგეგმა იდო, ის ავიღე და მომზადება დავიწყე. კარებ..... რომ მივედი, კაკუნის ხმა გავიგე. ჩემ წინ მაღალი კაცი იდგა და ხელ..... საბუთების შეკვრა ეჭირა. „თქვენ..... დაკავშირებით საფოსტო განყოფილებამ შეტყობინება მიიღო, — მითხრა მან და რაღაც ქაღალდი მომაწოდა, — ხვალ საქართველოს ფოსტის ცენტრალურ ოფისში უნდა გამოცხადდეთ, ახლა კი ერთ საბუთ..... მომიწერეთ ხელი!“. მეორე დილით ფოსტა..... მივედი, უცხოეთი..... მიღებული კონვერტი სწრაფად გავხსენი და ჩემს სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა. პოლანდიის ერთ-ერთი წამყვანი ფირმა ჩვენს საწარმო..... დიდი ინვესტიციის ჩადებას გეგმავდა.

1.10. უპასუხეთ კითხვას რა? და შეავსეთ უჯრები!

N	რას შვრება? //რას იზამს?	რა?
	მართავს	მართვა
	გამართავს	გამართვა
1	დანიშნავს	
2	დამალავს	
3	ჰკითხავს	
4	ცურავს	
5	ჩაკეტავს	
6	ხარჯავს	

1.11. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა!**ნიმუში:** მაგ საბუთის ...დამალვას... აზრი არა აქვს. [დამალვა]

1. ისინი დიდი ღონისძიების არ აპირებენ. [გამართვა]
2. კარების არ დაგავიწყდეს. [ჩაკეტვა]
3. დიდი თანხის წინააღმდეგი ვარ. [დახარჯვა]
4. არ ვიცოდი, რამდენ დამისვამდნენ. [კითხვა]
5. პროდუქციის არ ვაპირებ, ეს პრობლემებს შექმნის. [დამალვა]
6. ჩვენი მენეჯერი ძირითადად პერსონალის იყო დაკავებული. [მართვა]

ნაწილი 2**მართვის არსი და აუცილებლობა****2.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	მისი მიზანი ადამიანთა მუშაობის წარმართვაა.
2. -----	ის ადამიანის ვალდებულებას ეწოდება.
მოლაპარაკება	3. -----
მმართველი	4. -----
5. -----	ორი ან მეტი საქმის ერთდროული კეთება.

2.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	მართვა საქმიანობა არ არის.		✓
1	მართვის დროს ადამიანს მიზანი არა აქვს.		

2	პატარა ორგანიზაციაში მართვა და ჩვეულებრივი მუშაობა ერთი და იგივეა.		
3	მაღალი არ შეიძლება იყოს ორი ადამიანის კუთვნილება.		
4	ბიზნესპარტნიორები შეიძლება მმართველებიც იყვნენ.		
5	პატარა კომერციულ დაწესებულებაში მომუშავეს მოვალეობები არა აქვს.		
6	დიდი ორგანიზაციის მართვა ადვილია და ამას დრო არ სჭირდება.		
7	მმართველობითი და არამმართველობითი სამუშაო ერთმანეთისაგან არ განსხვავდება.		
8	მმართველის ფუნქციაა მართოს ორგანიზაცია.		
9	მმართველს მოლაპარაკებებზე დრო ეხარჯება.		
10	მენეჯერს არამმართველობითი საქმეების შეთავსების უფლება არა აქვს.		

2.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: აუცილებელიდ.....

დ. საჭირო, სავალდებულო.

1. წარმართვა

2. დასახული

3. ჩვეულებრივი

4. კუთვნილება

5. კლიენტი

6. დანიშვნა

ა. მოფიქრებული, გააზრებული.

ბ. არაგანსაკუთრებული, არაგამორჩეული.

გ. კონკრეტულ სამსახურებრივ პოზიციაზე აყვანა, მაგ., დირექტორის ან მენეჯერისა.

დ. რაიმეს ხელმძღვანელობა, მართვა.

ე. ის, რაც ვინმეს ეკუთვნის, მისია.

ვ. აქ: პირი, რომელიც რაიმეს გიკვეთავს, შენი ნაწარმის მომხმარებელია.

2.4. უპასუხეთ კითხვას როგორი? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

N	რა?	როგორი?
	მართვა ----->	მართული
1	დასახვა ----->	
2	განსხვავება ----->	
3	განაწილება ----->	
4	შეძლება ----->	
5	გაჭირვება ----->	
6	დახარჯვა ----->	
7	განსაზღვრა ----->	
8	მოგება ----->	
9	მიღება ----->	
10	წარმოება ----->	

2.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: ჩვენ მიერდასახულმა მიზანმა... გაამართლა. [დასახული მიზანი]

1. მათ მიერ კარგი პერსპექტივა აქვს. [მართული სახელმწიფო]
2. გონიერი მენეჯერი ყოველთვის სცემს პატივს. [განსხვავებული შეხედულებები]
3. სწორად კარგი შედეგი მოაქვს. [განაწილებული შრომა]
4. ჩვენს ქალაქში ასფალტის ქარხანა ააშენეს. [შეძლებული ბიზნესმენები]
5. არ ვიცი, რა უშველის ამდენ [გაჭირვებული ხალხი]
6. დაანგარიშებას თქვენ გავალებთ. [დახარჯული თანხები]
7. დასასვენებლად მივდივარ, სულ ერთი კვირა. [განსაზღვრული დრო]
8. ლატარიაში ცენტრალურ ოფისში მიიტანთ. [მოგებული ბილეთი]
9. ძალიან კმაყოფილი ვარ [მიღებული შედეგი]
10. ჩვენი ქარხნის მიერ შიდა ბაზარზე გავყიდით. [წარმოებული პროდუქცია]

2.6. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით ზმნები: მეკუთვნიდა, ემსახურებოდნენ, განსხვავდებოდა, სჭირდებოდა, მეხარჯებოდა!

1. სტუდენტური ბარათი მექონდა და ტრანსპორტში ბევრი ფული არ
2. კაფეში კლიენტებს სულ ახალგაზრდა მიმტანები
3. ჩემი სახელფასო ანაზღაურება დანარჩენი თანამშრომლების თანხისაგან არ
4. მივხვდი, რომ ჩვენს საწარმოს კიდევ ცხრა მუშა
5. ქარხნის 20%-იანი წილი მეც

2.7. წინადადებები გადაიყვანეთ წარსულ დროში; უბასუხეთ კითხვას: რა ქნა?

ნიმუში: ვიცი, რომ ეს სიცრუე არ დაიმალება.

.....ვიცი, რომ ეს სიცრუე არ დაიმაღა.....

1. ჩვენი პროდუქცია ნელ-ნელა გაიყიდება.
.....
2. კრებაზე დირექტორი მალე გამოჩნდება.
.....
3. საწარმოში მმართველობის ახალი ფორმები დაწესდება.
.....
4. ის ბავშვი ჩემთან დარჩება.
.....
5. თანამშრომლები მმართველის არჩევნებს დაელოდებიან.
.....
6. მოგებული თანხა ორ ნაწილად გაიყოფა.
.....
7. ფილიალებში ახალი ხელმძღვანელები დაინიშნებიან.
.....

2.8. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვები: გარდა და ნაცვლად!

ნიმუში: ხვალ ჩემნაცვლად..... სხვა თანამშრომელი მოვა.

1. ძველი ტექნოლოგიების უმჯობესია ახალზე გადახვიდეთ.

2. ამ უფლების თქვენ დასვენების უფლებაც გექნებათ.
3. არ შეიძლება, რომ ჩვენ თქვენ დაზარალებდეთ.
4. მაგ ნედლეულის უკეთესს შევარჩევ.
5. სამსახურში შენ ზურაბ საბანაძე ივლის, არ იდარდო.
6. ერთი არგუმენტის ყველა მისაღებია.
7. მაინტერესებს, მათ სხვა ბიზნესპარტნიორი ვერ ნახეთ?!
8. ბატონი დავითის საწარმოს ახლა გიორგი უხელმძღვანელებს.

2.9. გამოტოვებულ ადგილას ჩსვით სიტყვები: თუ, მაშინ..... ; ან: მაშინ....., თუ.....!

ნიმუში: ...თუ... საქართველოში დემოკრატიული მმართველობა გვინდა, ...**მაშინ**... ბიზნესს მეტი თავისუფლება უნდა მივცეთ.

1. წესები კრების მიერ არის დადგენილი, ისინი საყოველთაოა.
2. მმართველობის ფორმა მისაღებია, თქვენი პრეტენზიები არ მესმის.
3. მაგ თანამშრომელს გავათავისუფლებთ, საერთო წესს არ დაემორჩილება.
4. კოლექტივის ინტერესებს გაითვალისწინებს, ის სწორ გზაზე დგას.
5. საქმეც წავა კარგად, საწარმოს კარგი ინვესტორები ეყოლება.
6. წავახალისებთ მუშებს, ისინი საქმეს სწრაფად დაამთავრებენ.
7. ქარხანაში დირექტორი არ გვეყოლება, ამ მოვალეობას მისი მოადგილე შეასრულებს.
8. შევძლებ სიმართლის დამტკიცებას, ჩემი კოლეგა ყველაფერს იტყვის.

2.10. ააგეთ წინადადებები სიტყვებით: ამრიგად, მაშასადამე!

ნიმუში: მაშასადამე, სხდომაზე დასწრება სავალდებულოა.

ან: ამრიგად, ძველი პროდუქცია უნდა გადაიყაროს.

1.
2.
3.
4.

ნაწილი 3**მენეჯერის როლი ორგანიზაციაში****3.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	დაქვემდებარებული პირი, სამსახურებრივად ქვედა საფეხურზე მყოფი.
2. -----	იგივეა, რაც ურთიერთობა.
საამქრო	3. -----
განყოფილების გამგე	4. -----
5. -----	იგივეა, რაც ხელფასი; სამუშაოს სანაცვლოდ თანხის აღება.

3.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	მენეჯერს თანამშრომლებთან ურთიერთობა არ ევალება.		✓
1	მენეჯერი ინფორმაციის მომგროვებელია.		
2	მენეჯერს რესურსების განაწილება ევალება.		
3	მენეჯერს ორგანიზაციის სახელით მოლაპარაკებების გამართვა არ შეუძლია.		
4	მართვის პროცესი საფეხურებისაგან შედგება.		
5	პირველ საფეხურზე მდგომი მმართველები უშუალოდ უკავშირდებიან თავიანთ ხელქვეითებს.		
6	საამქროს უფროსი მმართველი არ არის.		
7	განყოფილების გამგე უშუალოდ საფეხურის მმართველია.		
8	ფილიალის დირექტორი თავისი ფილიალის მუშაობაზე პასუხს არ აგებს.		
9	რომელიმე ფირმის პრეზიდენტს შედარებით მაღალი ანაზღაურება აქვს.		

3.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: თანამშრომელიდ.....

დ. პირი, რომელიც ვინმესთან ერთად მუშაობს.

1. ინფორმაცია

2. გადაწყვეტილება

3. დროული

4. გამოძებნა

5. უშუალო კავშირი

6. შუალედური

ა. იგივეა, რაც სწრაფი, განსაზღვრულ ვადაში გაკეთებული.

ბ. წერილობითი თუ ზეპირი ცნობების ერთიანობა.

გ. მონახვა, მოძიება.

დ. ის, რაც შუაში მდგომ ან მყოფ საგანზე მიანიშნებს.

ე. ის, რასაც გადაწყვეტენ, რაზეც შეთანხმდებიან.

ვ. ჰქვია პირდაპირ ურთიერთობას.

3.4. უპასუხეთ კითხვებს!

ნიმუში: ვინ არის ის, ვინც ლაპარაკობს?

..... **მოლაპარაკე**.....

1. ვინ არის ის, ვინც საუბრობს?

.....

2. ვინ არის ის, ვინც წინააღმდეგობას უწევს, ეწინააღმდეგება?

.....

3. ვინ არის ის, ვინც მუშაობს?

.....

4. ვინ არის ის, ვინც ცეკვავს?

.....

5. ვინ არის ის, ვინც ნადირობს?

.....

6. ვინ არის ის, ვინც თამაშობს?

.....

7. ვინ არის ის, ვინც კამათობს?

.....

ასეთივე სიტყვებია: მოხელე, მონაწილე, მოწმე.

3.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: სხდომის ...ერთ-ერთმა მონაწილემ... სასიამოვნო ამბავი მითხრა. [ერთ-ერთი მონაწილე]

1. ლაპარაკი შეწყვიტა და მე შემომხედა. [ორი მოსაუბრე]
2. დიდხანს ვუსმინე და მივხვდი, რომ მე გავიმარჯვებდი. [ჩემი მოწინააღმდეგე]
3. გამოცდილი პროფესიონალები უნდა ინიშნებოდნენ.
[სახელმწიფო მოხელეები]
4. სხდომის დარბაზი მალევე დატოვა. [ერთი მონაწილე]
5. ვერ გამიგია, რატომ დაიბარეთ? [საამქროში მომუშავეები]
6. გიგო პაპამ, როგორც, თოფის მოვლა კარგად იცოდა. [ძველი მონადირე]
7. აღნიშნა, რომ ნედლეული ამ დილით შემოიტანეს. [ყველა მოწმე]

3.6. გამოიყენეთ -ზე და -ში და გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვები!

ნიმუში:კრებაზე..... ყველა მენეჯერი დაიბარეს. [კრება]

1. ასეთ უარს გეტყვიან. [მოთხოვნა]
2. არავის აქვს უფლება ჩაერიოს ჩემს პირად [საქმე]
3. შეიძლება სხვა ხელმძღვანელად გადამიყვანონ. [საამქრო]
4. თქვენს მე ვიზრუნებ. [წახალისება]

5. მინდა, ეკონომისტი გავხდე და ქართული ეკონომიკის ვიზრუნო [განვითარება].
6. წარმოების ყველა ვაგებთ პასუხს. [პროცესი]
7. კომერციულ ბუღალტერი დაგჭირდებათ. [ფირმა]
8. ჩვენს 20 თანამშრომელი დავასაქმეთ. [ორგანიზაცია]
9. ახალ აუცილებლად უნდა გავერკვე. [ტექნოლოგიები]

3.7. ააგეთ წინადადებები მოცემული წყვილებით!

ნიმუში: ... ჩვენი დირექტორი კარგი სპეციალისტია, ამიტომ მის წინააღმდეგ
ვერაფერს ვიტყვი.... [მის წინააღმდეგ]

1.

[ჩვენ წინააღმდეგ]

2.

[მათ წინააღმდეგ]

3.

[კომერციული ფირმის წინააღმდეგ]

4.

[ძველი ტექნოლოგიების წინააღმდეგ]

5.

[ჩვენი კონკურენტების წინააღმდეგ]

3.8. დააკვირდით შესიტყვებებს და მათი დახმარებით ააგეთ წინადადებები!

ხელი დაადო — დააბრალა რაიმე, დამნაშავედ გამოაცხადა.

ხელი დააფარა — ვიღაცის დანაშაული დამალა, დაიცვა.

ხელი მოჰკიდა — საქმე დაიწყო, საქმეს შეუდგა.

ხელი დაიბანა — საქმეში არ ჩაერია, განზე გადგა.

ნიმუში: ამ საქმეში **ხელი დამიბანიაო**, თქვა მენეჯერმა და დირექტორთან შევიდა.

1.

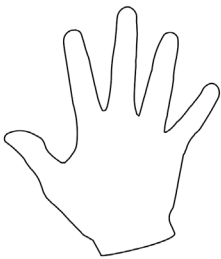
[ხელი დაადო]

2.

[ხელი დაგაფარა]

3.

[ხელი მოჰკიდა]

3.9. წაიკითხეთ ტექსტი, შეარჩიეთ და გამოთოვებულ ადგილას ჩასვით ნასწავლი შესიტყვებები!

ჩვეულებრივი დილა გათენდა. სამსახურში მეჩქარებოდა, ბევრი საქმე მქონდა და ყველაფერი დღის ბოლომდე უნდა მომესწრო. შენობაში რომ შევედი, ჩემი თანამშრომლები უკვე თავიანთ ადგილებზე ისხდნენ. მარტო სანდრო არ ჩანდა:

— სად არის სანდრო, რატომ აგვიანებს? — ვიკითხე და ჩემი სკამისკენ წავედი.

— გუშინ ცუდად იყო, თავი სტკიოდა, — თქვა თედომ ისე, რომ არ შემოუხედავს. მივხვდი, რომ მატყუებდა და კოლეგას დღის ბოლოს სამუშაო ოთახის კარი გაიღო. ჩვენ წინ წვერგაუპარსავი სანდრო იდგა.

— ახალი პროექტი შევადგინე, საწარმოს მოგებას 20 პროცენტით გაზრდის, — მითხრა სწრაფად და საქალაქო მომადგინა. ასეთ ინიციატივას არ ველოდი, ნაწერი კარგად წავიკითხე.

— ხვალდან ამ საქმეს, — ვუთხარი მე, — ხელფასიც გაგებრდება!

სანდროს თვალები გაუფართოვდა, სახეზე ღიმილმა გადაურბინა და თავი სკამის ზურგისკენ გადააგდო.

თავი III

მონიტორინგი

ნაწილი 1

მონიტორინგის არსი

1.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ის კონტროლს ნიშნავს.
2. -----	იგივეა, რაც პირობების დაკმაყოფილება.
დისციპლინა	3. -----
დასჯა	4. -----
5. -----	იგივეა, რაც მოვლენის განვითარების საფეხური.

1.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓ –ით!

N		სწორი	არასწორი
	მონიტორინგი მენეჯმენტის ერთ-ერთი ნაწილია.	✓	
1	მონიტორინგი ორგანიზაციაში არსებულ მდგომარობას აკონტროლებს.		
2	მონიტორინგი დაწესებულების თანამშრომლებზე ფსიქოლოგიურად არ მოქმედებს.		
3	კარგი მენეჯერი მონიტორინგის შედეგებს თანამშრომელთა დასახმარებლად იყენებს.		
4	კარგი მენეჯერი მონიტორინგის შედეგებზე დროულად რეაგირებს.		
5	მენეჯერმა შრომითი დისციპლინა უნდა დაიცვას.		
6	ორგანიზაციას სამომავლო გეგმები არა აქვს.		
7	მონიტორინგი ერთი ეტაპისაგან შედგება.		
8	თანამშრომლები მონიტორინგის მეორე ეტაპზე აჰყავთ.		
9	მონიტორინგი შესრულებული სამუშაოს ხარისხსაც ამოწმებს.		
10	მენეჯერს თანამშრომელთა სტიმულირება შეუძლია.		

1.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: რამდენიმედ.....

დ. იგივეა, რაც არაერთი, ერთზე მეტი.

1. ნაწილი

2. შედეგი

3. არსებული

4. მღელვარება

5. შეთანხმებული

6. სამომავლო

ა. ეწოდება იმას, რაც არსებობს, არის.

ბ. მთელის შემადგენელი, მისი ერთი სფერო.

გ. იგივეა, რაც განერვიულება, აფორიაქება.

დ. მომავალში გასაკეთებელი.

ე. იგივეა, რაც რეზულტატი.

ვ. ჰქვია იმას, რაზეც უკვე მიღებულია თანხმობა.

1.4. უპასუხეთ კითხვას როგორი? და შეავსეთ უჯრები!

	[ვინმეს ან რაიმეს] მქონე	[ვინმეს ან რაიმეს] არმქონე
	შედეგიანი	უშედეგო
1	აზრიანი	
2	ფორმიანი	
3	ცოლიანი	
4	მიზეზიანი	
5	სამართლიანი	
6	საქმიანი	
7	რიგიანი	
8	უნარიანი	
9	ფულიანი	
10	ფასიანი	

რიგიანი — იგივეა, რაც: წესიერი.

ურიგო — უწესო.

მაგ., რიგიანი ქცევა; ან: ურიგო სიტყვები.

1.5. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: არასდროს დავიწყებ ...*უშედეგო საქმეს*.... [უშედეგო საქმე]

1. ამ ნულარ დაიბარებთ! [უსინდისო ბიჭი]
2. შედეგი არ მოაქვს. [უაზრო ლაპარაკი]
3. ქალბატონი თინა რა ყოფილა. [უბედო ქალი]
4. ცხოვრებაში რა უნდა ქნას?! [უფულო კაცი]
5. თანხის საწარმოს ფინანსური პრობლემა შეუქმნა. [უმომზო ხარჯვა]
6. ექიმს გვიან მიმართა. [უშვილო ქალი]
7. შრომის მუშებს გავანაწყენებთ. [უსამართლო განაწილება]
8. ასეთ ჩვენი ხელმძღვანელობა არ დაუშვებს. [უკონტროლო მართვა]
9. გუშინ ერთ საყვედური გამოუცხადეს. [უდისციპლინო თანამშრომელი]

1.6. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით ნაცვალსახელები: *თვითონ, თვით, თავად!*

ა. თვითონ

1. არ ინერვიულო, მე მივალ სამსახურში.
2. ჩემმა დირექტორმა ეს გადაწყვეტილება მიიღო.
3. ქალბატონმა ნანამ უნდა დაწეროს განცხადება.

ბ. თვით

1. ასეთი მეთოდი იტალიელ ტექნოლოგებსაც არ გამოუყენებიათ.
2. დირექტორმა აღიარა, რომ საქონლის დისტრიბუცია დააგვიანეს.
3. წარმატებული კომპანია კი ვერ გაბედავს, რომ ადამიანურ რესურსს არ გაუფრთხილდეს.

გ. თავად

1. გავარკვევ, რამხელა ანაზღაურება მექნება.
2. შევეცდები შევამოწმო ყველა საამქროს მუშაობა.
3. მომიწევს კომერციული საზოგადოების გახსნა და მისი კონტროლი.

1.7. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით ნაცვალსახელები: ყველა, ყოველი, თითოეული!

ა. ყველა

1. ახალი ბრძანება საქართველოს კომერციული დაწესებულებას გადაუგზავნეს.
2. ფინანსური საბუთი მომაწოდეთ!
3. ჩვენთან საწარმოს მუშა ერთნაირი უფლებებით სარგებლობს.

ბ. ყოველი

1. მონიტორინგის სამსახური ჩვენგანს დააკვირდება და პასუხს მოსთხოვს.
2. საწარმოს, რომელმაც წელს მოგება ვერ ნახა, სახელმწიფო დაეხმარება და ახალ აპარატურას გადასცემს.
3. უდისციპლინო ხელქვეითმა სამუშაო უნდა დატოვოს.

გ. თითოეული

1. მონიტორინგის მეთოდს თავისი დადებითი მხარე აქვს.
2. ჩვენ თანამშრომლის წვლილს დავაფასებთ.
3. დილით შემოტანილ განცხადებას საღამომდე უნდა ვუპასუხოთ.
4. თქვენგანმა კარგად უნდა იცოდეს, რომ შედეგები აუცილებლად გაანალიზდება.

1.8. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით –თან, –დან და –კენ თანდებულები!

დილით სახლი..... გამოვედი და ჩემი მაღაზიის..... წავედი. გზაში მეგობარი შემხვდა, მეჩქარებოდა და ამიტომ დიდხანს არ მისაუბრია. მაღაზია ღია იყო. ჩემი პარტნიორი უკვე საღაროს..... იჯდა და კლიენტს ემსახურებოდა. შევედი და თარო..... საბუთების შეკვრა ავიღე, ჩანთაში ჩავდე და ბანკის..... გავემართე. 12 საათამდე მოგების გადასახადის შეტანა უნდა მომესწრო. ავტობუსის გაჩერების..... მივდიოდი, როცა შევნიშნე, რომ ვიღაცამ ჩემი ჩანთი..... საფულე და საბუთები ამოიღო. ქურდს ხელი ვტაცე, მან კი ყველაფერი ასფალტზე დაყარა და გაიქცა. იმ დღი..... მოგების თანხას ელექტრონულად ვიხდი, რადგან ასე უფრო უსაფრთხოა.

1.9. უპასუხეთ კითხვას რა? და შეავსეთ უჯრები!

N	რას იზამს?	რა?
	განაცხადებს ----->	განცხადება
1	განავითარებს ----->	
2	განაზოგადებს ----->	
3	განაქორწინებს ----->	
4	განათავისუფლებს ----->	
5	განახორციელებს ----->	
6	განასხვავებს ----->	
7	განიზრახავს ----->	
8	განიხილავს ----->	
9	განტვირთავს ----->	

განტვირთავს — ტვირთისგან, სიმძიმისგან იხსნის, დაასვენებს.

განტვირთვა — დასვენება.

1.10. ააგეთ წინადადებები სიტყვებით: განცხადება, განვითარება, განსხვავება, განხორციელება, განხილვა!

ნიმუში: ...სამსახურიდან ჩემი განთავისუფლება დირექტორს ნამდვილად არ უნდა.....

1.
2.
3.
4.
5.

ნაწილი 2

მონიტორინგის მეთოდები

2.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ის ბრძანებას ნიშნავს.
2. -----	შეცდომა — რაიმეს დაკლება, მოკლება.
ცენტრალიზებული	3. -----
დეცენტრალიზებული	4. -----
5. -----	ფეხის ერთი გადადგმა, აქ: თითოეული მოქმედება.

2.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	ორგანიზაციის მართვის ერთი მოდელი არსებობს.		✓
1	ცენტრალიზებული და დეცენტრალიზებული მართვა ერთი და იგივე არ არის.		
2	მონიტორინგი ორგანიზაციის მართვის სისტემაზე არ არის დამოკიდებული.		
3	მართვის ცენტრალიზებული სისტემის დროს თანამშრომლებმა იციან, რამდენ საათს მუშაობენ.		
4	ცენტრალიზებულ სისტემაში მონიტორინგს დეცენტრალიზებული ფორმა აქვს.		
5	მონიტორინგის არსი ნაკლის დაფიქსირებაა.		
6	მონიტორინგის მიზანი არის ნაკლის გამოსწორება.		
7	მონიტორინგს მხოლოდ დადებითი მხარეები აქვს.		
8	მეთვალყურის მიმართ თანამშრომლებს ზოგჯერ პროტესტის გრძნობა უჩნდებათ.		
9	დეცენტრალიზებული სისტემა მართვის განსხვავებული ფორმაა.		
10	დეცენტრალიზებულ სისტემაში მონიტორინგი თვითკონტროლს ემყარება.		

2.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: ძირითადიბ.....

ბ. იგივეა, რაც მთავარი.

1. მოდელი
2. დამოკიდებული
3. თვითკონტროლი
4. გამოსწორება
5. მეთვალყურე
6. მეორეხარისხოვანი

ა. პირი, რომელიც რაიმე პროცესს აკვირდება, აკონტროლებს მას.

ბ. შედარებით უმნიშვნელო, ნაკლებად მნიშვნელოვანი.

გ. საკუთარი თავის კონტროლი, შემოწმება.

დ. სწორ გზაზე დაყენება, სწორი მიმართულების მიცემა.

ე. აქ: იგივეა, რაც ფორმა.

ვ. რაიმეზე ან ვინმეზე დაქვემდებარებული, ქვემოთ მდგომი.

2.4. უპასუხეთ კითხვას როგორ? და შეავსეთ უჯრები!

N		როგორ?
	შეხედულების მიხედვით ----->	შეხედულებისამებრ
1	დანიშნულების მიხედვით ----->	
2	ჩვეულების მიხედვით ----->	
3	დაპირების მიხედვით ----->	
4	წესის მიხედვით ----->	
5	ნების მიხედვით ----->	
6	სურვილის მიხედვით ----->	
7	ბრძანების მიხედვით ----->	

2.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: ჩემს ნათესავს ანაზღაურება ... დაპირებისამებრ მისცეს....

[დაპირებისამებრ მიცემა]

1. ხელმძღვანელი მუშას მალე ხელფასს [წესისამებრ გადახდა]
2. ის თავისი [სურვილისამებრ მოქცევა]
3. გთხოვთ, ეს დოკუმენტი [დანიშნულებისამებრ გაგზავნა]
4. საკითხი თქვენი [შეხედულებისამებრ გადაწყვეტა]
5. ეს ყმაწვილი სამსახურში [ჩვეულებისამებრ დაგვიანება]
6. ყველა და სამსახურში დილის 9 საათზე გამოცხადდა. [ბრძანებისამებრ მოქცევა]

2.6. ააგეთ წინადადებები მოცემული წყვილებით!

ნიმუში: ... უწესო ადამიანს სამსახურში ვინ გააჩერებს?!... [უწესო ადამიანი]

1.
[უშედეგო საქმე]
2.
[უსისტემო მართვამ]
3.
[უპასუხისმგებლო ადამიანმა]
4.
[სამეწარმეო საქმიანობას]
5.
[უნაკლო პროდუქტს]

2.7. ა) პირების მიხედვით შეცვალეთ ზმნები: მითამაშია, მიყიდია, გამისამართლებია, მიწარმოვებია!

ნიმუში:	მე გამიჭრია	ჩვენ გაგვიჭრია
	შენ გაგიჭრია	თქვენ გაგიჭრიათ
	მას გაუჭრია	მათ გაუჭრიათ

მე ჩვენ

შენ თქვენ

მას მათ

მე ჩვენ

შენ თქვენ

მას მათ

მე ჩვენ

შენ თქვენ

მას მათ

მე ჩვენ

შენ თქვენ

მას მათ

ბ) გამოთვებულ ადგილას ჩასვით უარყოფით ფორმაში: არ დაუთმია, ვერ შეუტყობინებია, ვერ მიუღიათ, არ გამიკონტროლებია, არ დახმარებია!

1. მეორე საამქრო ჯერ, ამიტომ შედეგებზე ვერაფერს მოგახსენებთ.
2. ქ-ნი თინა ცუდად მოქცეულა, თავის მეგობარს
3. მენეჯერს დირექტორისათვის პასუხი
4. მას და სიმართლე მაინც უთქვამს.
5. ფინანსური პრობლემა ჰქონიათ, ამიტომ ახალი თანამშრომლები

2.8. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით თნდებულები: შორის, შუა, შუაში, შუაზე!

ნიმუში: მათშორის..... დიდის ხნის ურთიერთობაა.

1. მონიტორინგის წესებს ერთი განსაკუთრებით მომწონს.
2. არაფერ არ ვიყავი, მაგრამ მაინც დამიბარეს.
3. არ ვიცი, რამდენ ხანს გაგრძელდება შეთანხმება ორ მხარეს
4. სამ კორპორაციას მნიშვნელოვანი მოლაპარაკებები იწყება.

5. მთის ორ სოფელს ასფალტიანი გზა ჯერ არ გაუყვანიათ.
6. ჩვენ რა ვართ, ბატონო, კარგად ამიხსენით?!
7. საქმე გაყავით და თანხაც თანაბრად შეგხვდებათ!
8. დირექტორსა და მის მოადგილეს კამათი გაიმართა.
9. მონიტორინგის სამსახურსა და ჩვენს განყოფილებას პრობლემა არასდროს ყოფილა.
10. ქალაქებს მანძილი 80 კილომეტრია, ამიტომ სატვირთო მანქანებიც დაგვჭირდება.

2.9. შეავსეთ გამოტოვებული ადგილები სიტყვებით: ისე..., როგორც; ან: როგორც, ისე!

1. სამქროს უფროსმა გაიმართლა თავი, უდანაშაულო ბავშვმა.
2. წარიმართა საქმე, ეს მენეჯერს უნდოდა.
3. სუპერმარკეტი შეშინებული ხალხისაგან სწრაფად დაცარიელდა, ერთი პატარა ოთახი.
4. წავალ შენგან, სრულიად უცხო ადამიანი.
5. ხელმძღვანელმა გვითხრა, ჩვენც მოვიქცებით.
6. გარემოება მოითხოვს, გავყიდით პროდუქტს.
7. ჩემ მიერ შედგენილი ფინანსური დოკუმენტები ეწყო თაროზე, უპატრონო ნივთები.
8. მითხარით, მოვიქცევი და თქვენ მაინც გინდათ სამსახურიდან გამათავისუფლოთ?!

2.10. აავსეთ წინადადებები სიტყვებით: რა თქმა უნდა; რასაკვირველია!

ნიმუში: რასაკვირველია, აუცილებლად დავესწრები ხვალინდელ შეხვედრას.

ან: რა თქმა უნდა, მონიტორინგი სამართლიანობის პრინციპებს ეყრდნობა.

1.
2.
3.
4.

2.11. იპოვეთ შეცდომები და სიტყვები ამოწერეთ სწორად!

1. მონიტორინგის წესები, რომელიც შარშან მივიღეთ, ყველას ეხება.

.....

2. ჩემს წინააღმდეგ ხმას არავინ ამოიღებს.

.....

3. ორ თანამშრომელს ვეღარ მივიღებ სამსახურში, მხოლოდ ერთი ადგილი გვაქვს.

.....

4. ჩემ საწარმოში ადამიანის უფლებებს კარგად იცავენ.

.....

5. ნებისმიერი ნაკლის გამოსწორება შეიძლება, თუ პროდუქტი გაფუჭებული არ არის.

.....

6. დღეს გავიგე, რომ თქვენ საკითხს სპეციალური კომისია განიხილავს.

.....

ნაწილი 3**ეფექტური მონიტორინგი****3.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ერთი ადამიანის სუბიექტური მიზანი.
2. -----	ერთმანეთთან დაკავშირებული, ურთიერთდაკავშირებული.
კომისია	3. -----
რეკომენდაცია	4. -----
5. -----	ერთიდან მეორე ეტაპზე გადასვლა რაღაც წესრიგის მიხედვით.

3.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	ყველა ორგანიზაციას მონიტორინგი არ სჭირდება.		✓
1	კონტროლის ერთ-ერთი მიზანი სტანდარტების დაცვაა.		
2	მონიტორინგი სისტემური საქმიანობაა.		
3	მონიტორინგი ორგანიზაციის ხელმძღვანელის თვითმიზანი უნდა იყოს.		
4	მონიტორინგმა ობიექტურად უნდა შეაფასოს ის, რაც ორგანიზაციისათვის მნიშვნელოვანია.		
5	დროული შემოწმება მონიტორინგის ერთ-ერთი ფუნქციაა.		
6	სასწავლო დაწესებულებებში მოსწავლეები გამოცდამდე არ უნდა შემოწმდნენ.		
7	კლასში მოსწავლეთა შესამოწმებლად მონიტორინგი საჭირო არ არის.		
8	მონიტორინგის საშუალებით ინფორმაცია გროვდება.		
9	მონიტორინგის ანალიზი არ არის საჭირო სწორი გადაწყვეტილების მისაღებად.		
10	რეკომენდაციები მონიტორინგის შედეგად არ დგება.		

3.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: ეფექტურიბ.....

ბ. ძლიერი ეფექტის მქონე.

1. საქმიანობის ხასიათი
2. ობიექტური ასახვა
3. დასწრება
4. წარმოჩენა
5. შერჩევა
6. ანალიზი

ა. სინამდვილის სწორი გამოხატვა.

ბ. ბევრიდან რაიმეს ამორჩევა.

- გ. რაიმე საქმიანობის დროს იქ ყოფნა, მაგალითად, გაკვეთილზე.
- დ. რომელიმე საქმიანობის თვისება, ბუნება.
- ე. იგივეა, რაც გამოვლენა, გამოჩენა, რაიმეს წინა პლანზე წამოწევა.
- ვ. აქ: მსჯელობა შეფასების მიზნით.

3.4. უპასუხეთ კითხვას ვინ? და შეავსეთ გამოტოვებული ადგილები!

ნიმუში: ვინ არის ის, ვინც ამოწმებს ან შეამოწმა?

.....*შემოწმებელი*.....

1. ვინ არის ის, ვინც მართავს?

.....

2. ვინ არის ის, ვინც კითხულობს?

.....

3. ვინ არის ის, ვინც ასაქმებს ან დაასაქმა?

.....

4. ვინ არის ის, ვინც ეძებს?

.....

5. ვინ არის ის, ვინც ყიდის ან გაყიდა?

.....

6. ვინ არის ის, ვინც ყიდულობს?

.....

7. ვინ არის ის, ვინც უსმენს?

.....

8. ვინ არის ის, ვინც აწარმოებს?

.....

3.5. გამოიყენეთ –თვის თანდებული და გამოტოვებულ ადგილას სწორად ჩაწერეთ მოცემული სიტყვები!

ნიმუში: ამ წესს თავისი*მიზნებისათვის*..... გამოიყენებს. [მიზნები]

1. ეფექტური კონტროლი აუცილებელია [მონიტორინგი]

2. ეს ჩვენი არამომგებიანი იქნება. [საწარმო]

3. საკუთარი ბრძოლაა საჭირო. [უფლებები]

4. ჩემი თანხა მაქვს გადასაცემი. [კრედიტორი]
5. ვალდებულების მართო სურვილი საკმარისი არ არის. [შესრულება]
6. სასწავლო ავეჯი შევიძინეთ. [დაწესებულება]
7. ენის სწორი მეთოდები გამოიყენეს. [სწავლება]
8. სჯობს, მოემზადო. [გამოცდა]
9. ცოდნის კომისიის მოწვევა არ დაგჭირდებათ. [შემოწმება]

3.6. გაასწორეთ შეცდომები!

ნიმუში: კრედიტორს თქვენს მიმართ არანაირი პრეტენზია არა აქვს.

.....თქვენ მიმართ

1. მოგახსენებთ, რომ თქვენს მიმართ ბევრი ბრალდებაა წამოყენებული.
.....
2. არ ვიცი, რას გრძნობთ ჩემს მიმართ.
.....
3. შენს მიმართ წაყენებულ პრეტენზიებს ჩემ წინააღმდეგაც გამოიყენებენ.
.....
4. გამომძიებელს ჩვენს მიმართ კითხვები არ აქვს.
.....
5. თქვენს მიმართ ავტობუსის მძღოლები პროტესტს გამოხატავენ.
.....

3.7. ააგეთ წინადადებები შემდეგი წყვილებით: *ჩვენ მიმართ; მათ მიმართ; მონიტორინგის მიმართ; კონტროლის მიმართ; მუშების მიმართ!*

ნიმუში: ...ბევრი გაცდენის მიმართ ადმინისტრაცია მკაცრად რეაგირებს...

1.
2.
3.
4.
5.

3.8. დააკვირდით დაფაზე გამოტანილ შესიტყვებებს და მათი დახმარებით ააგეთ წინადადებები!

ენა დაება — ენა აუბორძიკდა, ნაწყვეტ-ნაწყვეტ ალაპარაკდა.

ენა დაიმოკლა — ნაკლები, ცოტა ილაპარაკა, ან: სულ გაჩუმდა.

ენას კბილი დააჭირა — ხმა აღარ ამოიღო, ხმა გაკმინდა.

ენა მუცელში ჩაუვარდა — ხმა ვეღარ ამოიღო [შიშის ან სხვა განცდის გამო].

ნიმუში: ..ჩვენს თანამშრომელს **ენა დაება**, როცა მიხვდა, რომ მონიტორებმა ყველაფერი იცოდნენ...

1.

[ენა დაება]

2.

[ენა დაიმოკლა]

3.

[ენას კბილი დააჭირე]

4.

[ენა მუცელში ჩაუვარდა]

3.9. წაიკითხეთ ტექსტი და გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით ნასწავლი შესიტყვებები!

გაზაფხულის თბილი დღეები დაიწყო თუ არა, ჩვენმა კომპანიამ სამშენებლო სამუშაოები განაახლა. დირექტორის კაბინეტთან მუშაობის დაწყების მსურველთა დიდი რიგი დადგა. ყველა თავის გამოცდილებაზე ლაპარაკობდა. მხოლოდ ხნიერი კაცი იდგა ისე, რომ ყურადღებას არ იქცევდა.

— რა შეგიძლიათ? — ჰკითხა ბატონმა ზურაბმა თავდახრილ კაცს, როცა მისი ჯერი მოვიდა.

— მე... მე... ფიზიკოსი ვარ..., მშენებლობაზე არასდროს მიმუშავია..., —
..... მოხუცს და მუხლები აუკანკალდა.

დირექტორი ფეხზე მდგომს კარგად დააკვირდა და კითხვის დასმა ვეღარ შეძლო, თითქოს
..... მის წინაშე ბატონი თამაზი იდგა, გამბრდელი პროფესორი.

— დაბრძანდით, სკამზე ჩამოჯექით, — ვეღარ ჩერდებოდა ბატონი ზურაბი, — თქვენ აქ... რა... როგორ...?!

— სამი წელია პენსიაზე ვარ. მეუღლე გარდამეცვალა, სახლში გული აღარ მიჩერდება და, თუ რამეში გამოგადგებით..., — ამოილაპარაკა ბ-ნმა თამაზმა.

— ოთახი გაუმზადეთ, დღეიდან ელექტროგაყვანილობასთან დაკავშირებულ ყველა საკითხს ბატონ თამაზს შეუთანხმებთ! — გასცა მითითება ბატონმა ზურაბმა და ფანჯარა ფართოდ გამოაღო.

თავი IV

მენეჯმენტის საკითხები

1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა	მისი მნიშვნელობა
1. -----	მას მართვასაც უწოდებენ.
2. -----	პირი, რომელიც მოსწავლეს ან სტუდენტს ცდის.
ორგანიზაცია	3. -----
მონიტორინგი	4. -----
დაგეგმვა	5. -----

2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	გიორგის მაღალი ქულის მიღება სურს.	✓	
1	ბატონი ლადო მკაცრი გამომცდელი არ არის.		
2	პროფესორმა სტუდენტებს გამოცდის ფორმის არჩევა შესთავაზა.		
3	მაღალ ქულას ვერცერთი სტუდენტი ვერ დაიმსახურებდა.		
4	პროფესორმა სტუდენტებისგან მოკლე პასუხები მოითხოვა.		
5	მენეჯმენტის მიზანი მაქსიმალური შედეგების მიღწევაა.		
6	ორგანიზაცია არ არის მენეჯმენტის საფუძველი.		
7	ორგანიზაციას სჭირდება რესურსები.		
8	ორგანიზაციის არსებობისათვის მხოლოდ კაპიტალიც საკმარისია.		
9	წარმართებული მართვისთვის აუცილებელია მენეჯმენტის პრინციპების დანერგვა.		
10	მენეჯერმა შრომა თანამშრომელთა კვალიფიკაციის მიხედვით არ უნდა გადაანაწილოს.		
11	წარმართებული მენეჯმენტისათვის თანამშრომელთა მოტივაცია საჭირო არ არის.		
12	მონიტორინგი მენეჯმენტის ნაწილია.		

13	მენეჯერი მონიტორინგის შედეგების მიხედვით რეაგირებს.		
14	პროგნოზირება მენეჯმენტის ერთ-ერთი ეკონომიკური მეთოდია.		

3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: გამოცდაბ.....

ბ. ცოდნის შემოწმება.

1. მაღალი ქულა

2. არსი

3. შედეგი

4. კვალიფიკაცია

5. კადრი

6. დისციპლინა

ა. მთავარი აზრი, ძირითადი შინაარსი.

ბ. იგივეა, რაც რეზულტატი.

გ. წესრიგი.

დ. იგივეა, რაც მაღალი შეფასება, ნიშანი.

ე. აქ: დაწესებულებაში მომუშავე თანამშრომელს ჰქვია.

ვ. აქ: პროფესიული ცოდნა.

4. დაუსვით კითხვა და გამოყავით, რა აქვს საერთო ჩამოთვლილ სიტყვებს!

ნიმუში: პასუხისმგებლობა, უსაქმურობა, სტაბილურობა.

პასუხი:რა?.....ობა.....

1. ბედნიერება, წესიერება, გონიერება.

პასუხი:

2. საქმე, საცოლე, საფულე.

პასუხი:

3. საორგანიზაციო, სადავო, საკამათო

პასუხი:

4. მართული, დახარჯული, მოგებული.

პასუხი:

5. მოწინააღმდეგე, მომუშავე, მონაწილე.

პასუხი:

6. შედეგიანი, ფულიანი, ფასიანი.

პასუხი:

7. უშედეგო, უწესო, უაზრო.

პასუხი:

8. ბრძანებისამებრ, სურვილისამებრ, წესისამებრ.

პასუხი:

9. მმართველი, მსმენელი, მწარმოებელი.

პასუხი:

5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა!

ნიმუში: ეს თანამშრომელი თავისი....*წესიერებით*..... გამოირჩევა. [წესიერება]

1. ამდენ ერთ დღეში ვერ გააკეთებთ. [საქმე]

2. ჩვენმა რეკომენდაციები უნდა გადმოგვიგზავნოს. [სამინისტრო]

3. ბევრმა გადამღალა. [სამუშაო]

4. კარგად ორგანიზაციას ფინანსურადაც დავეხმარებით. [მართული]

5. თანხას პრემიებადაც გადავანაწილებთ. [მოგებული]

6. კამათის ერთ-ერთმა თავისი აზრი ვერ დაასაბუთა. [მონაწილე]

7. ქალაქებს სეიფში შეინახავენ. [ფასიანი]

8. მაგ კიდევ დააგვიანა?! [უწესო]

9. ჩვენს საწარმოში ახალ დანიშნავენ. [მმართველი]

6. -ებ'იანი მრავლობითის ფორმები შეცვალეთ -თან'იანით!

ნიმუში: მენეჯერების გადაწყვეტილებით პროდუქციას მაღაზიებში ხვალიდან შევიტანთ.

....*მენეჯერთა* გადაწყვეტილებით პროდუქციას მაღაზიებში ხვალიდან შევიტანთ.....

1. მუშების პრეტენზიები უნდა გავითვალისწინოთ.

2. პროფესორების რჩევით გიორგიმ გერმანული ენის შესწავლა დაიწყო.

3. გამოცდის ფორმების განსაზღვრა ლექტორს ევალება.

4. მონიტორინგის შედეგების ანალიზი მომავლის დაგეგმვაში მეხმარება.

5. თანამშრომლების უფლებების დაცვა თქვენი მოვალეობაა.

6. თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებამ ჩვენს საწარმოს წარმატება მოუტანა.

7. ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს გუბერნატორი იბარებს.

8. გადაწყვეტილების მისაღებად განყოფილების უფროსების ხმები აუცილებელია.

9. ინფორმაციების გაცვლამ კარგი შედეგი მოიტანა.

10. ჩვენს საწარმოში მენეჯმენტის პრინციპების დანერგვა აუცილებელია.

7. უპასუხეთ კითხვებს მოცემული სიტყვების მიხედვით!

ნიმუში: რამდენ ხანს აპირებთ ჩვენს ქვეყანაში დარჩენას?

.... ერთ თვეს [ერთი თვე]

1. **რამდენი ხანია**, რაც სამეწარმეო საქმიანობა დაიწყეთ?

..... [ხუთი წელი]

2. **რამდენ ხანს** გაგრძელდება კრება?

..... [ორი საათი]

3. **როდინდელ** ამბავს მიყვებით?

..... [შარშანდელი]

4. ეს განცხადება **რამდენი ხნის წინ** დაწერეთ?

..... [ერთი დღე]

5. **რამდენი ხანია**, რაც დირექტორს ელოდებით?

..... [ნახევარი საათი]

6. **როდინდელმა** კონფლიქტმა გაგაბრაზათ ასე?

..... [გუშინდელი]

7. როგორ ფიქრობთ, **როდინდელ** დაგვიანებაზე მაგებიანებენ პასუხს?

..... [დღევანდელი]

8. შეგიძლიათ მითხრათ, **რამდენი ხანია**, რაც სამსახურში მოხვედით?

..... [ოცი წუთი]

8. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული ზმნა; უპასუხეთ კითხვას რას შვრებოდეს?

ნიმუში: თქვენი საწარმოს დოკუმენტებს ფინანსური პოლიცია უნდა*ამოწმებდეს*..... [ამოწმებს]

1. მენეჯერი თანამშრომლებს კვალიფიკაციის მიხედვით უნდა [არჩევს]

2. პროფესორი სტუდენტებს კარგ რჩევებს უნდა [აძლევს]

3. კარგი მათემატიკოსი ჩემზე უკეთესად უნდა [ანგარიშობს]

4. ეს საამქრო ცუდ პროდუქციას არ უნდა [ქმნის]

5. საწარმოს მოგებას მენეჯერი უნდა [გეგმავს]

6. ის თავის ქარხანას უკვე უნდა [აფართოებს]

7. ქალბატონი ნანა თავის კუთვნილ ხელფასს უნდა [ითხოვს]

8. ხელმძღვანელი პირი თანამშრომლებს უნდა [აფასებს]

9. დაუსვით კითხვები წინადადებებში მოცემულ ზმნებს!

ნიმუში: ისინი მე რჩევებს ხშირად მეკითხებიან.

.....*რას შვრებიან?*.....

1. უნივერსიტეტში ჯერ ბევრი რამ უნდა **ვისწავლო**.

.....

2. სტუდენტები მენეჯმენტის მეთოდებზე დიდხანს **კამათობდნენ**.

.....

3. ეს კაცი ავტომობილს კარგად **მართავს**.

.....

4. მოსწავლეებს ამ გაკვეთილს მე **ავუხსნი**.

.....

5. ეს საწარმო მე არ **გამიკონტროლებია**.

.....

6. საქართველოს ყველა მოქალაქე ქართულ ენას უნდა **სწავლობდეს**.

.....

7. ჩემმა მეგობარმა სამეწარმეო საქმიანობა **დაიწყო**.

.....

8. დამატებითი თანხა ჯერ არ **მიმიღია**.

.....

10. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული ზმნა!

ნიმუში: გიორგი ლებანიძე ეკონომიკის ფაკულტეტზე**სწავლობს**..... [სწავლა; რას შვრება?]

1. მან უნივერსიტეტში ბევრი რამ [გაგება; რა ქნა?]

2. პროფესორებმა ლადო უნდა [გამოცდა; რა ქნა?]

3. ის გიორგის საწარმოს მართვის მეთოდზე [შეკამათება; რა ქნა?]

4. სტუდენტმა ერთმანეთისაგან ვერ მენეჯმენტის არსი და მისი საფუძველი.
[განსხვავება; რა ქნა?]

5. მე, რომ ეს ტყუილია. [დასაბუთება; რას ვიზამ?]

6. ბატონი თამაზი წარმოების გასაფართოებლად ბანკიდან სესხს [გამოტანა; რას იზამს?]

7. განყოფილების უფროსმა სამუშაო სწორად [გადანაწილება; რა ქნა?]

8. ვფიქრობ, რომ მან საწარმოს მოგება წინასწარ უნდა [დაგეგმვა; რა ქნას?]

11. ა) უპასუხეთ კითხვას რა უქნია?

ნიმუში: შეისწავლის — შეუსწავლია.

1. გააკონტროლებს —

6. დააფასებს —

2. შექმნის —

7. გაანაწილებს —

3. აუხსნის —	8. მისცემს —
4. იმეცადინებს —	9. დაიმსახურებს —
5. მოიფიქრებს —	10. გაათავისუფლებს —

ბ) ააგეთ წინადადებები ზმნებით: გაუკონტროლებია, გაუნაწილებია, შეუფასებია, გაუთავისუფლებია!

1.
2.
3.
4.

12. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვები:

ა) ის, რომელიც // ის....., რომლებიც.....

ბ) თუ....., მაშინ // მაშინ, თუ.....

გ) ისე, როგორც..... // როგორც, ისე.....

ნიმუში: ...თუ მართვის სისტემა დემოკრატიულია, **მაშინ** ორგანიზაციაში თანამშრომლის უფლებები კარგადაა დაცული...

1. წაიყვანა საქმე, თავად სურდა.
2. სამექროს ბატონი გიორგი უხელმძღვანელებს, ყველაფერი კარგად იქნება.
3. იღებენ საჭირო გადაწყვეტილებას, ეს აუცილებელია.
4. მეთოდები, დირექტორმა გამოიყენა, ახალი დანერგილია.
5. ჩვენი პედაგოგი ამბობს, უნდა შევასრულოთ დავალებები.
6. სწრაფად გავიქეცი, შეშინებული ბავშვი.
7. მიიღო გადაწყვეტილება, მას უნდოდა.
8. ჩემთან შემოიყვანეთ მუშა, დააავგიანებს!
9. ხარისხიან პროდუქტს არ შევქმნით, ვერც გავყიდით მას.
10. საფუძვლიანია შენიშვნები, მონიტორინგის სამსახურმა მოგცათ.

13. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვები: წინააღმდეგ, გარდა, გამო, ნაცვლად, შესახებ, მიმართ!

ნიმუში: თანამშრომლები თქვენ ...გამო.... დაისაჯნენ.

1. უნდა იცოდე, რომ კრებაზე შენ მე ვერ ვილაპარაკებ.
2. თქვენი გაცდენის მეც მომთხოვენ პასუხს.
3. ჩემი ფირმის გაყიდვის ფინანსურ პოლიტიკას შევატყობინე.
4. ორმა მუშამ საამქროს უფროსის ხმა არ მისცა.
5. მის პრეტენცია არა მაქვს.
6. დღეს ჩემ გიორგი იმუშავებს.
7. მართვის ფსიქოლოგიური მეთოდების აუცილებლად ვისაუბრებთ.
8. ცხრა საათამდე საწარმოში ჩემ არავინ დარჩება?!

14. შესიტყვებები შეცვალეთ სინონიმით!

ნიმუში: მენეჯერმა საქმეს ხელი მოჰკიდა.

ნიშნავს:მენეჯერმა საქმე დაიწყო.....

1. ნანამ მეგობარს ხელი შეუწყო.

ნიშნავს:

2. მან ეს საწარმო ხელში ჩაიგდო.

ნიშნავს:

3. მოწმემ ჩვენს თანამშრომელს ხელი დაადო.

ნიშნავს:

4. დედამ თავის შვილს ხელი დააფარა.

ნიშნავს:

5. გაოცებულმა ბიჭმა ენას კბილი დააჭირა.

ნიშნავს:

6. ქალს შიშით ენა მუცელში ჩაუვარდა.

ნიშნავს:

ნაწილი 1

სტრატეგიული და ტაქტიკური გეგმები

1.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა / შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ის გრძელვადიანი სამოქმედო პროგრამაა.
2. -----	ეწოდება სამოქმედო გეგმის კონკრეტულ ეტაპს.
გრძელვადიანი	3. -----
მოკლევადიანი	4. -----
კომპლექსური	5. -----

1.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	ნებისმიერ ორგანიზაციას სამოქმედო გეგმა სჭირდება.	✓	
1	სამოქმედო გეგმას მენეჯერები ამუშავებენ.		
2	მენეჯერები არ განსაზღვრავენ კომპანიის განვითარების მიმართულებას.		
3	არსებობს კომპანიის განვითარების სტრატეგიული და ტაქტიკური გეგმები.		
4	სტრატეგიული გეგმა მოკლევადიანია.		
5	ტაქტიკური გეგმა მხოლოდ გრძელვადიანია.		
6	სტრატეგიული გეგმა სამომავლო ამოცანებს ისახავს მიზნად.		
7	ტაქტიკური გეგმა მიმდინარე მიზნების შესრულებას გულისხმობს.		
8	კომპანიის სტრატეგიულ გეგმას კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობა ახორციელებს.		
9	ტაქტიკური გეგმის შესრულება კომპანიის მხოლოდ ქვედა დონეს ევალება.		

10	ტაქტიკური გეგმა სტრატეგიული გეგმის შემადგენელი ნაწილია.		
11	სტრატეგიული მენეჯმენტი მეორადია.		

1.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: განვითარებაბ.....

ბ. მდგომარეობის შეცვლა უკეთესობისაკენ.

1. დამუშავება

2. კომპანია

3. სამომავლო

4. ამოცანა

5. მიმდინარე

6. ზედა დონე

ა. აქ: უმაღლესი ხელმძღვანელობა იგულისხმება.

ბ. მომავალში შესასრულებელი, შემდგომი (მაგალითად, გეგმა).

გ. აქ: დასახული მიზანი, გადასაწყვეტი საკითხი.

დ. აქ: რაიმე სამუშაოს ჩატარება, შესწავლა.

ე. რაც ახლა ხდება, ახლა მიმდინარეობს.

ვ. მსხვილი გაერთიანება, რომელსაც საერთო სავაჭრო ან საწარმოო მიზანი აქვს.

1.4. უპასუხეთ კითხვას როგორი? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

N	როგორი? [დადებითი ფორმა]	როგორი? [უარყოფითი ფორმა]
	სტრატეგიული	არასტრატეგიული
1	ტაქტიკური	
2	გრძელვადიანი	
3	კომპლექსური	
4	ადამიანური	
5	ეტაპობრივი	
6	ცენტრალიზებული	

7	ეფექტური	
8	ობიექტური	
9	ეკონომიური	
10	მომგებიანი	
11	კომერციული	

1.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

1. ნიმუში:არათანმიმდევრული საუბრის... გამო არავინ მოგისმინათ. [არათანმიმდევრული საუბარი]

2. თქვენს მაინც არ დაამტკიცებენ.
[არასტრატეგიული გეგმა]

3. მისგან არ მოველოდი.
[არაობიექტური შეფასება]

4. თქვენი წარმატებას ვერ მიაღწევთ.
[არაგრძელვადიანი მიზანი]

5. ჩვენს აუქციონზე გავყიდით.
[არაკომერციული ფართი]

6. შესაძლებელია ცუდი შედეგი გამოიღოს.
[არაეფექტური მონიტორინგი]

7. ვერავინ გაუძლებს.
[არაადამიანური შრომა]

8. ეს საწარმო თავისი გამო ველარ გაფართოვდა.
[არაეკონომიური ხარჯვა]

9. ყველა ახალი წლიდან დახურავენ.
[არამომგებიანი საწარმო]

1.6. ქვემოთ ჩამოთვლილი სიტყვები დააწყვილეთ ანტონიმებად!

სიკეთე, ბნელი, ნაკლები, ცა, მკვდარი, ახალი, თეთრი, ცარიელი, დედამიწა, ზღვა, მაგარი, ბოროტება, ხმელეთი, შავი, სავსე, ნათელი, ცოცხალი, ძველი, რბილი, მეტი.

ნიმუში: დასაწყისი — დასასრული

1. 6.

2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

1.7. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: სტუდენტიიმ პროექტს წერდა, რომელიც პროფესორმა დაავალა. [ის პროექტი]

- სტრატეგიული გეგმა არა აქვს. [ეს ორგანიზაცია]
- რეგიონებში ორი ფილიალი გახსნა. [ეგ საწარმო]
- ჯერ მენეჯერები დაამუშავებენ. [ეს გეგმა]
- ჩვენ აუცილებლად შევასრულებთ. [ის ამოცანა]
- მე მგონია, არავინ არის კმაყოფილი [ეგ მენეჯერი]
- შარშან უფროსად დავინიშნე. [ის სამსახური]
- ძალიან გამიხარდა, როცა შესახებ შევითყვე. [ეგ წახალისება]
- ჩვენს ქარხანაში ბევრი რამ შეცვალა. [ეს ხელმძღვანელობა]
- კრებაზე განხილვას არ აპირებენ. [ეგ საკითხი]
- ყველა ფინანსური ვალდებულება შეასრულა. [ეს კომპანია]

1.8. ააგეთ წინადადებები სიტყვებით: **სხვაგან, ყველგან, ზოგან, ერთგან, ბევრგან!**

ნიმუში: დღეს ორგან ვარ წასასვლელი.

-
-
-
-
-

1.9. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით -ვით, -ზე, -ში, -თვის, -კენ, -დან თანდებულები!

ერთ საღამოს, სახლ..... როცა ვბრუნდებოდი, დავინახე, რომ ჩემს ქუჩა..... დისტრიბუციის მანქანა იდგა. მანქანი..... ახალგაზრდა კაცებს მაღაზია..... შესატანი საქონელი გადმოჰქონდათ. უცებ მათ პატარა ბიჭი მიეპარა, საბარგული..... წვენი სასე ყუთი აიღო და გიჟი..... გაიქცა. ხმაური ატყდა. დისტრიბუტორებიც დაიბნენ, რაც ხელ..... ჰქონდათ, მიწა..... დააწყვეს და ბიჭს გამოეკიდნენ. ძალიან ვნერვიულობდი, არ ვიცოდი, რა მოხდებოდა. ცოტა ხანში გავიგე, რომ ის ბავშვი დაუჭერიათ, მაგრამ პოლიციის..... არ გადაუციათ, რადგან უდემამო ყოფილა.

1.10. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში:გეგმის შედგენას..... ჩვენს მენეჯერს დაავალებენ. [გეგმის შედგენა]

1. მუშები სიხარულით შეხვდნენ
[ხელმძღვანელის გადაწყვეტილება]
2. ჩვენი ყველა თანამშრომელი კმაყოფილი დარჩება.
[ორგანიზაციის განვითარება]
3. თქვენი გუშინ განცხადება დავწერე.
[მენეჯერის რჩევა]
4. დღევანდელ სხდომაზე განვიხილავთ.
[კომპანიის ბიზნესგეგმა]
5. თავისი განვითარების მიმართულება უნდა შეცვალოს.
[მართვის ზედა დონე]
6. ველარ დაველოდებით, თანხა დღესვე უნდა ჩარიცხოს!
[საქონლის რეალიზაცია]
7. ამ მეტი ფინანსები სჭირდება.
[მიზნის შესრულება]
8. უნივერსიტეტში ვსწავლობდი.
[მენეჯმენტის თეორია]

ნაწილი 2**სტრატეგიული გეგმა****2.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა /შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	მოვლენების დანახვა გრძელვადიან პერსპექტივაში.
2. -----	იგივეა, რაც არგუმენტირებული.
გონივრული	3. -----
მოფიქრებული	4. -----
ბაზარი	5. -----

2.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	სტრატეგიული გეგმა არ არის მენეჯმენტის მთავარი ფუნქცია.		✓
1	წარმატებული მენეჯმენტის საფუძველი სტრატეგიული გეგმის შედგენა და მისი განხორციელებაა.		
2	მენეჯერის მიერ შედგენილ გეგმას გონივრული განხორციელება არ სჭირდება.		
3	მენეჯერს შეუძლია სამოქმედო გეგმა არ მოიფიქროს და კომპანია ისე მართოს.		
4	სტრატეგიული გეგმის შედგენა ნებისმიერ თანამშრომელს შეუძლია.		
5	მენეჯერმა უნდა ჩამოაყალიბოს, როგორ ხედავს თავისი კომპანიის მომავალს ბაზარზე.		
6	სწორად ჩამოაყალიბებული ხედვის გარეშე შეიძლება კომპანიის მართვა.		
7	მენეჯერმა უნდა იცოდეს, რომ მოკლევადიანი მიზნითაც მოიპოვებს წარმატებას.		
8	სტრატეგიული ხედვა ნიჭიერი ადამიანის უნარია.		

2.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: შემუშავებაბ.....

ბ. მუშაობის შედეგად რაიმე რეზულტატის მიღება, მაგალითად, გადაწყვეტილებისა.

1. მთავარი
2. განხორციელება
3. ჩამოყალიბება
4. უმნიშვნელოვანესი
5. წარმატება
6. უნარი

- ა. რაიმეს გაკეთება, შესრულება.
- ბ. უფრო საყურადღებო, მნიშვნელოვანი.
- გ. იგივეა, რაც ძირითადი.
- დ. წინსვლა, გამარჯვება.
- ე. იგივეა, რაც შესაძლებლობა.
- ვ. ზუსტი, გამოკვეთილი, ნათელი სახის მიცემა.

2.4. უპასუხეთ კითხვას როგორი? და გამოიყენეთ –ოვან დაბოლოება!

ნიმუში: რა არის ის, რასაც **სრული ფასი**, დიდი ღირებულება აქვს?

.... სრულფასოვანი....

1. რა არის ის, რასაც **სურნელი**, ანუ კარგი სუნი, აქვს?
.....
2. რა არის ის, რასაც **ორი მნიშვნელობა**, ორი **აზრი** შეიძლება ჰქონდეს?
.....
3. რა არის ის, რასაც **მნიშვნელობა** აქვს და ღირებულია?
.....
4. ვინ არის ის, ვისაც კარგი **სახელი** აქვს, სახელგანთქმულია?
.....
5. რა არის ის, რასაც **მრავალი ფერი** აქვს, ანუ მრავალნაირია?
.....
6. ვინ არის ის, ვისაც **ასაკი** აქვს?
.....

2.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები

ნიმუში: ჩვენი ქვეყნისმრავალსაუკუნოვან ისტორიას... ბევრი მტერი უნახავს. [მრავალსაუკუნოვანი ისტორია]

1. თავისი უფლებები კარგად უნდა იცოდეს.
[სრულწლოვანი მოქალაქე]
2. ავტობუსში ადგილი უნდა დავუთმოთ.
[ასაკოვანი ადამიანი]
3. ჩვენ მიერ გამოცემულმა დიდი პოპულარობა მოიპოვა.
[ორენოვანი გაზეთი]
4. მოგიწევთ, რომ თქვენი აზრი კარგად გააგებინოთ.
[მრავალრიცხოვანი აუდიტორია]
5. საქართველო გამორჩეული ქვეყანაა.
[მრავალფეროვანი ბუნება]
6. ხშირი დაგვიანება ქმნის.
[მნიშვნელოვანი პრობლემა]
7. ოფიციალურ დადგენილებაში შეტანა არ შეიძლება.
[ორაზროვანი წინადადებები]
8. მიღებამ თქვენს წინსვლას ხელი უნდა შეუწყოს.
[სრულფასოვანი განათლება]

2.6. ააგეთ წინადადებები სიტყვებით: *ერთმანეთი და ერთიმეორე!*

ნიმუში: ადამიანები *ერთმანეთს* მხარში უნდა დავუდგეთ.

1.
2.
3.
4.
5.

2.7. ა) პირების მიხედვით შეცვალეთ ზმნები: დაუნერგავს, დაუმაღლავს, დაუბამს, წარმოუთქვამს!

ნიმუში: მე დამიხატავს ჩვენ დაგვიხატავს
 შენ დაგიხატავს თქვენ დაგიხატავთ
 მას დაუხატავს მათ დაუხატავთ

მე დამინერგავს ჩვენ
 შენ თქვენ
 მას მათ

მე მომიკლავს ჩვენ
 შენ თქვენ
 მას მათ

ნიმუში: მე ჩამიცვამს ჩვენ ჩაგვიცვამს
 შენ ჩაგიცვამს თქვენ ჩაგიცვამთ
 მას ჩაუცვამს მათ ჩაუცვამთ

მე დამიბამს ჩვენ
 შენ თქვენ
 მას მათ

მე წარმომითქვამს ჩვენ
 შენ თქვენ
 მას მათ

ბ) გამოთოვებულ ადგილას ჩასვით ზმნები უარყოფით ფორმაში: არ ჩაგიცვამს, არ მიკითხავს, ვერ მოუპარავს, არ დაგვისახავს, არ წარმოუთქვამს!

1. კრება დიდი ხანია დაიწყო, მაგრამ ჩვენს დირექტორს სიტყვა ჯერ
2. რატომ ჩემი ნაყიდი კაბა?
3. კალათბურთის გუნდი წინა თვეში შევექმენით, ამიტომ სტრატეგიული გეგმა ჯერ

4. ოთახში შემოსულა, მაგრამ საბუთები
5. არაფერი ვიცი, შენი ამბავი

2.8. ააგეთ წინადადებები ფრაზით სხვათა შორის!

ნიმუში: სხვათა შორის, უკვე ორი წელია, რაც ამ ტექნოლოგიას ვიყენებთ.

1.
2.
3.

2.9. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვები: ისეთი..., როგორიც.... ; ისეთი..., როგორებიც!

ნიმუში: ...*ისეთი*... გეგმა, ...*როგორიც*... მას აქვს, ყველასთვის მისაღებია.

1. სამუშაო ვიშოვე, დიდი ხანია მინდოდა.
2. იშვიათია გამოცდილი მენეჯერი, თქვენ ბრძანდებით.
3. უსაფუძვლოა აზრები, მათ გამოთქვას.
4. თანამშრომლები, ჩვენს საწარმოში არიან, იშვიათად შეგხვდებით.
5. არ არის ხშირი შემოსავალი, მას აქვს.
6. მოძველდა ტექნოლოგიები, ქალაქის ამ ფაბრიკას აქვს.
7. ჯერ არ მინახავს მაღალტექნოლოგიური საწარმო, ჩემმა ახლობელმა დამათვალიერებინა.
8. საამაყოა ცოდნა, ბატონ დავითს აქვს.

2.10. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა!

ნიმუში: ეს საქციელი*მათგან*.... მოულოდნელი არ იყო. [მათ]

1. ჩემი ბეჭედი არის დამზადებული. [ვერცხლი]
2. როცა წამოვედი, ჩემი თანამშრომელი შემხვდა. [თქვენ]
3. საბოლოო გადაწყვეტილებას ყველა ელოდა. [დირექტორი]
4. ძვირფასი ლამაზი სამკაულის გაკეთება შეიძლება. [თვლები]
5. ვერ მიხვდი, რა უნდა წამომეღო. [შენ]
6. მთავარია, რომ თქვენი რაიონის მომიტანოთ თანხმობა. [გუბერნატორი]
7. ხელოსანმა სათამაშო გააკეთა. [ხე]
8. გუშინ მითითებები მივიღეთ. [ხელმძღვანელი]

ნაწილი 3**კორექტირება სტრატეგიულ გეგმაში****3.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა /შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ახლის შექმნის განსაკუთრებული ნიჭი.
2. -----	აქ: იგივეა, რაც სწავლა, შესწავლა.
უფრობის	3. -----
ამჯობინებს	4. -----
კორექტირება	5. -----

3.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓ –ით!

N		სწორი	არასწორი
	სტრატეგიული გეგმის შემუშავებას შემოქმედებითი ნიჭი არ სჭირდება.		✓
1	თუ მენეჯერს მართვის უნარი არა აქვს, კომპანიას სირთულეები შეექმნება.		
2	ბაზარზე სიტუაცია არ იცვლება.		
3	მენეჯერმა სიტუაციის მიხედვით უნდა იმოქმედოს.		
4	სტრატეგიულ გეგმაში ცვლილებების შეტანა არ შეიძლება.		
5	ნიჭიერი მენეჯერი სიახლეებს ვერ ითვისებს.		
6	მენეჯერი რისკზე არ მიდის.		
7	ნიჭიერ მენეჯერს შეუძლია კარდინალურად შეცვალოს სამოქმედო სტრატეგია.		
8	ყველა მენეჯერი ერიდება დიდ ცვლილებას.		
9	გრძელვადიანი სტრატეგიული გეგმა ყოველთვის საჭიროებს კორექტირებას.		
10	მენეჯერმა უნდა განსაზღვროს, როდის უნდა შეცვალოს რაიმე სტრატეგიულ გეგმაში.		
11	კომპანიის ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია კომპანიის განვითარებაზე.		

3.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: აუცილებელიბ.....

ბ. იგივეა, რაც საჭირო.

1. სირთულე
2. სიტუაცია
3. ცვლილება
4. სიახლე
5. კარდინალური [ცვლილება]
6. გლობალური

ა. მდგომარეობა.

ბ. ძირეული, საფუძვლიანი.

გ. იგივეა, რაც წინააღმდეგობა, დაბრკოლება.

დ. იგივეა, რაც შეცვლა.

ე. ძალიან დიდი, მნიშვნელოვანი, საყოველთაო.

ვ. ის, რაც ახალია, თანამედროვეა.

3.4. შეავსეთ შესაბამისი უჯრები ისე, რომ გამოიყენოთ სიტყვა „ურთიერთ“!

N	რა?	რა?
	კავშირი	ურთიერთკავშირი
1	გაგება	
2	დახმარება	
3	თანამშრომლობა	
4	კონტროლი	
5	პატივისცემა	

3.5. გამოთქვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა!

ნიმუში: კომპანიათა შორისურთიერთგაგებად..... სწორი გადაწყვეტილების მიღებას ხელი შეუწყო.
[ურთიერთგაგება]

1. მხარეებმა ხელშეკრულებას ხელი მოაწერეს.
[ურთიერთთანამშრომლობა]

2. ოჯახის წევრებს შორის დიდი მორალური მნიშვნელობა აქვს.
[ურთიერთდახმარება]
3. ჩვენ შორის არსებული საფუძველზე ახალი დადგენილება მივიღეთ.
[ურთიერთშეთანხმება]
4. შეიძლება მხოლოდ სასიკეთო შედეგი გამოიღოს.
[ურთიერთპატივისცემა]
5. საქართველოსა და ევროპის მოსახლეობა კმაყოფილია.
[ურთიერთთანამშრომლობა]
6. წამყვან პოლიტიკურ ორგანიზაციათა შორის ხელი არ უნდა შეეუშალოს.
[ურთიერთკავშირი]

3.6. ააგეთ წინადადებები მოცემული წყვილებით!

ნიმუში: ბატონი თამაზი ...*თქვენ პირდაპირ*.... დაჯდება. [თქვენ პირდაპირ]

1.
[ჩვენ პირდაპირ]
2.
[მათ პირისპირ]
3.
[პირდაპირ ვუთხარი]
4.
[უსამართლობის პირისპირ]
5.
[პირდაპირ დაჯდა]

3.7. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვები: *წინააღმდეგ, გამო, შესახებ!*

ნიმუში: ამ დადგენილების ...*შესახებ*.... გვიან გავიგე.

1. ჩემი ძმა ჩვენი გადაწყვეტილების დიდხანს არ მელაპარაკებოდა.
2. თქვენი კომერციული ფირმის ყველა ინფორმაციას ხვალ მომიტანთ.
3. სამსახურის გაცდენის საყვედური გეკუთვნით.
4. ისინი საწარმოს დირექტორის მოქმედებენ.
5. დიდი მოგების ხელფასს მოგვიმატებენ.

6. უპასუხისმგებლობის სამსახურს დაკარგავთ!
7. მისი შვილის ავადმყოფობის გვიან გავიგე.
8. ამ სტრატეგიული გეგმის ვერაფერს ვიტყვი.

3.8. დააკვირდით დაფაზე გამოტანილ შესიტყვებებს და მათი დახმარებით ააგეთ წინადადებები!

ხმა გაკმინდა — სულ გაჩუმდა, მისი ხმა შეწყდა.

ხმა მისცა — ვიღაც ან რაღაც აირჩია.

პირში წყალი დაიგუბა — გაჩუმდა, აღარაფერი თქვა.

სიტყვა პირზე შეაშრა — უეცრად ველარაფერი თქვა (რაიმე განცდის გამო, მაგ., შიშით, გაოცებით...)

ნიმუში: შემეშინდა, ბავშვისთვის არაფერი ეთქვათ და **ხმა გაკვმინდე**.

..... [ხმა მივეცი]

..... [პირში წყალი დაიგუბა]

..... [სიტყვა პირზე შეაშრა]

3.9. წაიკითხეთ ტექსტი, შეარჩიეთ და გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით ნასწავლი შესიტყვებები!

დღის ორ საათზე კორპორაციის კრება იყო დანიშნული. უნივერსიტეტი ახალი დამთავრებული მქონდა. ხელში ჩემი შედგენილი ბიზნესგეგმა მეჭირა და გული ძლიერ მიცემდა. ვხვდებოდი, რომ ეს პირველი გამოცდა იყო, ცხოვრების ნამდვილი გამოცდა. დარბაზი თანამშრომლებით გაივსო და უცებ გავიგონე: დაიწყეთ!

ყველამ, სრული სიჩუმე ჩამოვარდა. ფეხზე წამოვდექი და ბიზნესოპერაციების დასაბუთება დავიწყე. დიდხანს ვლაპარაკობდი და, როცა სიტყვა დავამთავრე, დარბაზს გადავხედე.

— ეს რა გეგმა იყო! — წამოიყვირა ვიღაცამ დარბაზის შუაგულიდან.

— ბელგიურ კომპანიას უკვე მოველაპარაკე, სამ მილიონ დოლარ ინვესტიციას ჩადებენ, თუ თქვენგან თანხმობას მივიღებ, — მივმართე შეკრებილებს. ეტყობა, ამას არავინ ელოდა. ჩემს მოწინააღმდეგესაც გაოცებისაგან

— კენჭი ვუყაროთ, — განაგრძო სხდომა თავმჯდომარემ. მე გარეთ გამოვედი და ჩემი ოთახისაკენ წავედი. ცოტა ხანში ბ-ნი დავითიც შემოვიდა.

— შენს პროექტს 47-მა თანამშრომელმა, მხოლოდ ერთი იყო წინააღმდეგი, — მითხრა მან და მამაშვილურად გამიღიმა.

თავი VI

ფინანსური მენეჯმენტი

ნაწილი 1

ფინანსების არსი

1.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა /შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	იგივეა, რაც თანხა, ფასიანი ქაღალდი.
2. -----	კანონით დაკისრებული ფულადი ვალდებულება.
სესხი	3. -----
პროდუქცია	4. -----
ფულის ბრუნვა	5. -----

1.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	ნებისმიერი კომპანია ფულთანაა დაკავშირებული.	✓	
1	კომპანია ფულით ყიდულობს მასალებს, ნედლეულს და ა. შ.		
2	კომპანია ფულით არ ყიდულობს იმას, რაც სჭირდება.		
3	ორგანიზაციაში ფული ბრუნავს.		
4	ფულის ბრუნვა მხოლოდ მის გაცემას ნიშნავს.		
5	ფულის მიღებასა და გაცემას შორის სხვაობა ყოველთვის დადებითია.		
6	სხვაობა დადებითია, როცა მიღებული თანხა მეტია გაცემულზე.		
7	სხვაობა უარყოფითია, როცა მიღებული თანხა ნაკლებია გაცემულზე.		
8	ფინანსური რესურსები ორგანიზაციის ფულს ეწოდება.		
9	ორგანიზაციის ფულით ფინანსური ოპერაციები არ სრულდება.		
10	ტერმინი „ფინანსები“ გერმანიაში წარმოიშვა.		
11	ტერმინი „ფინანსები“ ძველად ფულის გადახდას ნიშნავდა.		

1.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: დაკავშირებულიბ.....

ბ. ვინმესთან ან რამესთან კავშირში მყოფი.

1. ქირაობს
2. ჯამი
3. სხვაობა
4. ფინანსური რესურსები
5. ფინანსური ურთიერთობა
6. ტერმინი

ა. ის საერთო რაოდენობას ნიშნავს.

ბ. ფულადი ოპერაცია სხვადასხვა ორგანიზაციას შორის.

გ. აქ: ხელფასის სანაცვლოდ სამუშაოდ აჰყავს.

დ. იგივეა, რაც განხვევება, სხვადასხვაობა.

ე. სხვადასხვა დარგისთვის დამახასიათებელი სიტყვა.

ვ. იგივეა, რაც ფულადი საშუალება, თანხა.

1.4. უპასუხეთ კითხვას როგორი? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

N	რას იზამს?	როგორი?
	დააკავშირებს	დაკავშირებული
1	გაანათლებს	
2	დააოჯახებს	
3	დაიწყებს	
4	დაარეგულირებს	
5	დაიცავს	
6	განსაზღვრავს	
7	შეამოწმებს	
8	გააფორმებს	
9	დააწესებს	
10	დაასაქმებს	

1.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: ორგანიზაციადასაქმებულ პირს... ხელფასს უხდის. [დასაქმებული პირი]

1. სწორი გადაწყვეტილებები უნდა მიიღოს.
[განათლებული ადამიანი]
2. თავისი ვალდებულებები კარგად უნდა ესმოდეს.
[დაჯახებული მამაკაცი]
3. აუცილებლად გავაგრძელებთ თქვენ მიერ
[დაწყებული საქმე]
4. ჩვენი საწარმოს მიერ უნდა გაეცნოთ.
[დარეგულირებული წესები]
5. ხელშეკრულებით დირექტორი სამსახურიდან ვერ
გაათავისუფლებს. [დაცული პირი]
6. ისინი ბანკში შეიტანენ. [განსაზღვრული თანხა]
7. თქვენ მიერ სამინისტროში წავიდეს.
[შემოწმებული საბუთები]
8. ნაცვლად გაუფორმებელი მომიტანეს.
[გაფორმებული დოკუმენტი]

1.6. ქვემოთ ჩამოთვლილი სიტყვები დააწყვილეთ სინონიმებად!

ჩქარა, გონება, ბაბუა, ბინძური, გარდაიცვალა, ღარიბი, ბრძანეთ, მეფე, მტყუანი, ეშმაკი, მალე, მოკვდა, მონარქი, უქონელი, პაპა, ცბიერი, თქვით, ჭკუა, ჭუჭყიანი, მატყუარა.

ნიმუში: ბრუნვა — ტრიალი

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

1.7. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!**ნიმუში:** ...ამისთანა პატიოსან... კაცს უნდა გავუფრთხილდე. [ამისთანა პატიოსანი]

1. მეონე თანამშრომელი არა გვყავს. [ამნაირი გამოცდილება]
2. ვერც ვინატრებდი. [ამგვარი სამსახური]
3. მე არ ვენდობი. [მაგისთანა მეზობელი]
4. ჩვენს ორგანიზაციაში მალე შემოიღებენ, რომ ველარავინ დაავიანებს. [იმგვარი წესები]
5. ჯერ არ გვყოლია. [ამგვარი მენეჯერი]
6. თანამშრომელთა ყოველთვის მოსდევს პროტესტი.
[ამისთანა დაჩაგვრა]
7. მარტო ვერ გადავწყვეტ. [მაგვარი ამოცანები]
8. თქვენ შესახებ მესაუბრებით, კომენტარს ვერ გავაკეთებ.
[იმისთანა საქმე]
9. ყველა გაგვაკვირვა. [ამგვარი შედეგი]
10. კრებაზე ვერ წარვდგებით, უკეთესი შეადგინეთ! [ამნაირი გეგმა]

1.8. უპასუხეთ კითხვას როგორი? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

N	რა?	როგორი?
	შრომა	შრომიტი
1	მოსვენება	
2	შედარება	
3	განმეორება	
4	დამატება	
5	დაწყება	
6	აღმზრდელობა	
7	შემთხვევა	

1.9. ააგეთ წინადადებები მოცემული წყვილებით!

ნიმუში: ...თქვენს მოხსენებით ბარათს ხვალინდელ სხდომაზე განვიხილავთ...

[მოხსენებითი ბარათი]

1.
[შრომითი ვალდებულება]
2.
[განმეორებითი გამოცდები]
3.
[დამატებითი ინფორმაციები]
4.
[დაწყებითი სკოლები]
5.
[წერილობითი დოკუმენტები]
6.
[უარყოფითი მოვლენები]

1.10. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები; უპასუხეთ კითხვებს: როდიდან როდემდე? საიდან სადამდე?

ნიმუში: დილის ...ცხრა საათიდან თერთმეტ საათამდე... ქუჩაში ვიდექი და შენ გელოდებოდი. [ცხრა საათი — თერთმეტი საათი]

1. შეუსვენებლად ვიმუშავე. [გაზაფხული — შემოდგომა]
2. დღეს დიდხანს მოგიწევთ ლოდინი, არ მცალია. [სამი — ხუთი]
3. ასეთ პატარა ბავშვს საბავშვო ბაღში ვერ დავტოვებ. [დილა — საღამო]
4. ახალი გზა უნდა გაიყვანონ. [თბილისი — ქუთაისი]
5. ჩვენი ავტობუსის დანიშვნას აპირებენ. [სოფელი — ბოლნისი]
6. არ ვიცი, ასეთი ავტომობილით როგორ მოძრაობთ [ქალაქი — ქალაქი]
7. ვანომ სოფელში იცხოვრა. [13 წელი — 17 წელი]
8. მთავარი ჩემ პატარა მანძილია. [გზა — სახლი]

ნაწილი 2**ფინანსური მენეჯმენტის არსი****2.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა /შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	საწყისი კაპიტალი.
2. -----	იგივეა, რაც აუცილებელი.
ხანგრძლივობა	3. -----
სამუშაო ძალა	4. -----
რეგულარული	5. -----

2.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	ფინანსების მართვა საწარმოს მართვის ნაწილია.	✓	
1	ფინანსური მენეჯმენტი ფულადი რესურსებისა და ფინანსური ურთიერთობების მართვაა.		
2	ბიზნესში ადვილია ფულადი რესურსების მართვა.		
3	ბიზნესი არ არის დამოკიდებული ფულად რესურსებზე, თანხის ბრუნვაზე.		
4	ფინანსური მენეჯერის ფუნქცია ფულადი რესურსების მართვაა.		
5	ფინანსური მენეჯმენტის მატერიალური საფუძველი არის ფულის ბრუნვა.		
6	თუ ფული ნედლეულის შესაძენად იხარჯება, ფინანსური რესურსი იქცევა მატერიალურ რესურსად.		
7	თუ ფული ტექნიკის შესაძენად იხარჯება, ფინანსური რესურსი იქცევა ტექნიკურ რესურსად.		
8	თუ ფული სამუშაო ძალის დასაქირავებლად იხარჯება, ფინანსური რესურსი იქცევა ადამიანურ რესურსად.		

9	ორგანიზაციის კეთილდღეობა არ არის დამოკიდებული იმაზე, თუ როგორ იხარჯება ფინანსური რესურსები.		
10	ფინანსური მენეჯერის საქმიანობაში არ შედის ორგანიზაციის მოგებაზე ზრუნვა.		
11	ფინანსური მენეჯერის საქმიანობა მხოლოდ მართვაა.		

2.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-7] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ზ]:

ნიმუში: ნაწილიგ.....

გ. ჰქვია მთელის შემადგენელს.

1. განუყოფელი

2. პროცესი

3. დადგენა

4. გამოთვლა

5. ფუნქცია

6. მუდმივად

7. შეძენა

ა. იგივეა, რაც ყიდვა, შესყიდვა.

ბ. დათვლის შედეგად შედეგის მიღება.

გ. სულ, ყოველთვის, მუდამ.

დ. მთლიანი; ისეთი, როგორიც არ იყოფა.

ე. რაიმეს მიმდინარეობა, საქმის მსვლელობა.

ვ. აქ: შესასრულებელი საქმე, მოვალეობა.

ზ. აქ: რაიმე საკითხის გადაწყვეტა.

2.4. უპასუხეთ კითხვას როგორ? და შეავსეთ გამოტოვებული ადგილები!

A.

N	როგორი?	როგორ?
	ზუსტი ----->	ზუსტად
1	ზომიერი ----->	
2	წესიერი ----->	
3	ვალდებული ----->	

4	სრული ----->	
5	ხშირი ----->	
6	იშვიათი ----->	
7	მარტებული ----->	

B.

N	როგორი?	როგორ?
	ურესურსო ----->	ურესურსოდ
1	უშვილო ----->	
2	უზომო ----->	
3	სავალდებულო ----->	
4	მოკლე ----->	
5	მარჯვე ----->	
6	ფართო ----->	
7	უმარტებულო ----->	

მარტებული — იგივეა, რაც სწორი.

უმარტებულო // არამარტებული — იგივეა, რაც არასწორი.

2.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა; დაუსვით კითხვა როგორ?

ნიმუში: ეს საქმე ...მარტებულად ... უნდა გადაწყვიტოთ. [მარტებული]

1. ახალგაზრდა კაცი იქცეოდა. [წესიერი]
2. ის დასაჯეს, ამიტომ სამსახურში მალევე აღადგინეს. [უმარტებულო]
3. თავს ვგრძნობდი, რომ თანამშრომლისთვის დახმარება გამეწია.
[ვალდებულო]
4. ასეთ დოკუმენტებს ვაფორმებ. [იშვიათი]
5. ბატონმა გიორგიმ კარი გააღო. [ფართო]
6. ამ ორგანიზაციაში ბევრი თანამშრომელი ჰყავთ. [უზომო]
7. პატარა ბიჭი ჭრიდა შეშას და ლამაზად აწყობდა. [მარჯვე]

8. თანხები უნდა გაანაწილოთ! [ზუსტი]
9. დავდივარ ბაზარში, პროდუქტს მაღაზიაში არ ვყიდულობ. [ხშირი]
10. სამსახურში აღდგენა თქვენ გსურთ! [უკანონო]

2.6. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით უნდა!

ნიმუში: რომელ ენაზე ...გინდათ ისწავლოთ ეს საგანი?

1. რა დამატებითი ვალდებულება ჰქონდეს დირექტორს?
2. ხვალიდან სოფელში წავიდე.
3. მიბრძანდეთ ჩემს კაბინეტში და იქ დამელოდოთ!
4. თქვენ დაგვიანებისათვის პასუხი არ მოგთხოვონ?!
5. დასაქმებულის პოზიციები ჩვენ დავიცვათ.
6. სტრატეგიული გეგმა მენეჯერმა შეადგინოს და არა თქვენ.
7. განცხადებით ხელმძღვანელს მიმართოთ და დამატებითი ანაზღაურება მოითხოვოთ!
8. მათ ასე უსამართლოდ მოექცნენ ყველა მუშას?!
9. ორგანიზაციის დირექტორს მიმართოთ და პასუხიც მისგან გაიგოთ!
10. ორშაბათიდან სამსახური დავიწყო, ამიტომ საბუთებს ვაგროვებ.

2.7. ა) პირების მიხედვით შეცვალეთ ზმნები: გაძლიერებულა, დასახლებულა, დასაქმებულა!

ნიმუში:	მე დავმალულვარ	ჩვენ დავმალულვართ
	შენ დამალულხარ	თქვენ დამალულხართ
	ის დამალულა	ისინი დამალულან

მე გავძლიერებულვარ	ჩვენ
შენ	თქვენ
ის	ისინი

მე დავსახლებულვარ	ჩვენ
შენ	თქვენ
ის	ისინი
მე დავსაქმებულვარ	ჩვენ
შენ	თქვენ
ის	ისინი

ბ) გამოთვებულ ადგილას ჩასვით ზმნები: ვყოფილვარ, გადასულხარ, მიღებულა, დახარჯულა, განხორციელებულა!

1. მათ საწარმოში მნიშვნელოვანი ცვლილებები შარშან
2. გავიგე, ზღვარს და დიდი ოდენობით თანხა დაგიხარჯავს.
3. თქვენს საწარმოში ბევრჯერ და საამქროებიც დამითვალიერებია.
4. ამ პროექტზე იმდენი თანხა, რომ წლის ბოლოს ფინანსური პრობლემები შეგვექმნება.
5. პროდუქცია უკვე, ამიტომ მისი გაყიდვა დაიწყეთ!

2.8. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული ზმნები!

ნიმუში: ისე არ ...გავმდიდრებულვარ..., რომ ასეთი ძვირიანი ნივთი შევიძინო. [გამდიდრება; რა მიქნია?]

1. თურმე თქვენ უკვე და ჩემთვის არ გითქვამთ. [დასაქმება; რა გიქნიათ?]
2. თანხის გადახდა, მე კი არ ვიცოდი. [დაგვიანება; რა უქნია?]
3. როგორი კარგი ადამიანი [ყოფნა; რა უქნია?]
4. კონკურენტი საწარმო ფინანსურად ძალიან [გაძლიერება; რა უქნია?]
5. ეს წესები ჯერ არ, ამიტომ სხდომაზე ნუ გავიტანთ! [დარეგულირება; რა უქნია?]
6. ძალიან, ჩემო მეგობარო! [მოტყუება; რა გიქნიათ?]
7. ასეთი საქციელის გამო ჯერ არ! [დასჯა; რა გიქნიათ?]
8. ეს ქალბატონი სამსახურში უკვე, ამიტომ საბუთები აღარ მჭირდება. [გაფორმება; რა უქნია?]

9. მონიტორების მიერ ეს ორგანიზაცია არ [შემოწმება; რა უქნია?]

10. ნიკო პაპა ჩემს მეზობლად [დასახლება; რა უქნია?]

2.9. ააგეთ წინადადებები სიტყვებით: ერთი მხრივ,, მეორე მხრივ,!

ნიმუში: ...ერთი მხრივ, ახალი ტექნიკა შევიძინეთ და, მეორე მხრივ, საწარმო გავარემონტეთ...

1.
2.
3.
4.
5.

2.10. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: მაინტერესებს, ახალ სამსახურში ...იმავე ხელფასს... იღებთ თუ არა?! [იგივე ხელფასი]

1. განყოფილების უფროსს ხვალ აჩვენებთ. [იგივე განცხადება]
2. ეს სამსახური მოითხოვს, ამიტომ თავს დავანებებ. [იგივე დრო]
3. კარგად ამიხსნა, რომ თანამშრომლებს თვის ბოლოს წაახალისებენ [იგივე მენეჯერი]
4. კვლავ დაგვიანებაზე მესაუბრებით? [იგივე პირი]
5. ისევ მატყუებთ და მელაპარაკებით. [იგივე ფრაზები]
6. დაადასტურა ჩემი სიმართლე. [იგივე ბიჭი]
7. თხუთმეტ რიცხვში გაიმართება საერთო კრება. [იგივე თვე]
8. გამო დიდხანს ვნერვიულობდი. [იგივე ბავშვი]

ნაწილი 3**ფინანსური მენეჯერი****3.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა /შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ის შორს გამომწეული აზროვნებაა.
რეალიზაცია	2. -----
ფინანსური ტაქტიკა	3. -----
4. -----	მეშვეობით, დახმარებით
საფინანსო სამსახური	5.-----

3.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	ფირმის ფინანსები მხოლოდ ტაქტიკურად შეიძლება მართონ.		✓
1	ფინანსური მენეჯმენტი ძირითადად სტრატეგიული მართვაა.		
2	დიდ ფირმებში ცოტა კაპიტალი იდება.		
3	ფინანსურმა მენეჯერმა სხვადასხვა პროექტიდან საუკეთესო უნდა ამოარჩიოს.		
4	ფინანსური მენეჯერის მოვალეობა კარგი ტაქტიკის შემუშავებაა.		
5	ფინანსური ტაქტიკა სტრატეგიული გეგმის განხორციელებისათვის არის საჭირო.		
6	ორგანიზაციის ფინანსებს არ სჭირდება სპეციალური მართვა.		
7	ორგანიზაციებს თავიანთი საფინანსო სამსახურები აქვს.		
8	ფინანსური მენეჯერი ორგანიზაციის ფინანსებს მართავს.		
9	ფინანსური მენეჯერის მოვალეობაში არ შედის ფინანსური საქმეების ხელმძღვანელობა.		
10	ფინანსური მენეჯერი არ აკონტროლებს ფინანსურ ურთიერთობებს.		

3.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1–6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა–ვ]:

ნიმუში: მოიცავსგ.....

გ. აქ: მთლიანად ეხება.

1. ზოგადი
2. კაპიტალის ჩადება
3. ვადა
4. შერჩევა
5. შემუშავება
6. სპეციალური

ა. იგივეა, რაც დრო.

ბ. სხვა საგნებიდან გამოყოფა.

გ. მუშაობის შედეგად რაიმეს შექმნა.

დ. ისეთი, როგორიც ყველა საგანს ახასიათებს.

ე. ფულის ან სხვა ნივთის ჩადება მოგების მიზნით.

ვ. განსაკუთრებული, გამორჩეული.

3.4. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვა *თავისი* მხოლოდობით ან მრავლობითის ფორმით!

ნიმუში: დირექტორმა ...თავის... თანამშრომელს შენიშვნა მისცა.

1. მუშებმა შრომითი პირობების შეცვლა მოითხოვეს.
2. მოქალაქეები მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობის გამო პროტესტს გამოთქვამენ.
3. იცოდეთ, რომ ქალბატონმა ნინომ ცოდნით მიაღწია ყველაფერს.
4. ჩვენმა მენეჯერებმა რეკომენდაციები საერთო კრებაზე წაიკითხეს.
5. კომერციული ორგანიზაციები ორშაბათს მოგვითანენ დასკვნებს.
6. დირექტორმა ანგარიში ხვალ უნდა გამოაქვეყნოს.
7. საამქროს თანამშრომლებმა პოზიციები კარგად უნდა დაიცვან.
8. ეკონომიკის მინისტრმა ვიზიტის შესახებ გვიამბო.

9. მას შეუძლია აზრი გამოთქვას.
10. ამ კომპანიაში დასაქმებულმა პირებმა შეიძლება ხელმძღვანელს მიმართონ.

3.5. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით ზმნა შეუძლია!

ნიმუში: თქვენ ...*შეგიძლიათ*... ეს მოთხოვნა სამინისტროში გააგზავნოთ.

1. მას მეტი პასუხისმგებლობით მოეკიდოს თავის ვალდებულებებს.
2. მე და ჩემს მეგობრებს ხვალიდანვე გავემგზავროთ ევროპაში.
3. ასეთ შემთხვევაში დირექტორს თქვენ საყვედური მოგცეთ!
4. ამ ავტომობილს მძიმე ტვირთის გადატანა არ
5. იქნებ მითხრათ, თქვენ ასე მარტივად საკითხის მოგვარება?!
6. ჩვენს გუბერნატორს წახალისებისათვის მხოლოდ ერთი თვის ხელფასის გაცემა
7. მათ არ არასწორი გადაწყვეტილების მიღება.
8. თქვენ ფინანსური მდგომარეობის გამოსწორება?!

3.6. ააგეთ წინადადებები მოცემული წყვილებით!

ნიმუში:...*თანამშრომლის წინაშე თავი დამნაშავედ ვიგრძენი*... [თანამშრომლის წინაშე]

1.
[ჩვენ წინაშე]
2.
[მათ მიერ]
3.
[ფინანსური მენეჯერის წინაშე]
4.
[თანამშრომლის მიერ]
5.
[შვილის წინაშე]

3.7. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით:

ა) *ჯერ* *მერე*// *შემდეგ*//*შემდგომ*.....

ბ) *ჯერჯერობით*

ნიმუში: ...*ჯერ*... ამ თვის ხელფასი უნდა ავიღო და დასასვენებლად ...*მერე*... წავალ.

1. ბატონი დავითი უხელმძღვანელებს ჩვენს ორგანიზაციას,
კი ახალ დირექტორს დანიშნავენ.
2. მაგ ამბის შესახებ არავის შევატყობინებთ.
3. ისევ ავად ხართ, ამიტომ მივიღოთ გადაწყვეტილება!
4. უფროსთან ჩაბრძანდით, კი საწარმოს ხელმძღვანელი
შეგხვდებათ!
5. ქვეყანაში კარგი ეკონომიკური მდგომარეობა არ არის.
6. თქვენი პრეტენზიები მომახსენეთ და გადაწყვიტოთ,
როგორ მოვიქცეთ!
7. ჩემი მეგობარი შემეცოდა, მისი თანაკლასელი.
8. შენ თვითონ უნდა იყო თავისუფალი ადამიანი, სხვის
თავისუფლებას აფასებდე!
9. არაფერი უთხრათ, თავის თანამდებობაზე დარჩეს!
10. ისევ ვმუშაობ, მომავალი წლიდან პენსიაზე გავალ.

3.8. დააკვირდით დაფაზე გამოტანილ შესიტყვებებს და მათი დახმარებით ააგეთ წინადადებები!

სიტყვა შეაწყვეტინა — საუბრის, ლაპარაკის დროს გააჩერა.

სიტყვა ჩამოართვა — საუბრის დროს გააჩერა და ლაპარაკი თვითონ გააგრძელა.

სიტყვა მოუჭრა — საუბარი სხარტი, მოქნილი პასუხით შეაწყვეტინა.

სიტყვა შეუბრუნა — შეეპასუხა; პასუხით წინააღმდეგობა გაუწია
[მაგ., თავხედურად, უზრდელად და სხვა].

ნიმუში: საფინანსო განყოფილების უფროსმა თავის თანამშრომელს სიტყვა **ჩამოართვა** და მთავარ საკითხზე გადავიდა.

1.
[სიტყვა შევაწყვეტინე]

2.
[სიტყვა მოუჭრა]
3.
[სიტყვა ჩამოართვა]
4.
[სიტყვა შეუბრუნა]

3.9. წაიკითხეთ ტექსტი, შეარჩიეთ და გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით ნასწავლი შესიტყვებები!

დილის ცხრის ნახევარი ხდებოდა, ქუჩა სწრაფად გადმოვჭერი და პირველივე ავტობუსში ავედი. ტრანსპორტი გადაჭედილი იყო. დასაჯდომს კი არა, ფეხზე დასადგომ ადგილს ძლივს იპოვიდა კაცი. ბილეთი ავიღე, როცა გვერდიდან ხმაური მომესმა. ჩანთებით დატვირთული ქალი გზას იკვლევდა, ილანძლებოდა და პირდაპირ ჩვენკენ მოემართებოდა, ცარიელ სკამს ეძებდა.

— რა არის ყმაწვილო, — მიმართა ნაპირში მჯდომ ახალგაზრდას, — უფროსების პატივისცემა სულ დაკარგეთ?!... ეს რა ახალგაზრდობაა?! ჩვენს დროს...

— იქნებ გაჩერდეთ, ქალბატონო! — უცნობმა მამაკაცმა, რომელიც ახალგაზრდის თავთან ფარივით იდგა, — ათეულობით ბავშვი და ქალი რომ გადაარჩინა, მარჯვენა ფეხი ამიტომ დაკარგა, აფხაზეთში ნაომარ ჯარისკაცს ელაპარაკებით!

ჩანთებიანი ქალი გაშეშდა, ველარც ცრემლმომდგარ მამას და ველარც წინ გადადგა ნაბიჯი. ავტობუსში საშინელი სიჩუმე ჩამოწვა.

თავი VII

პერსონალის მართვა

ნაწილი 1

შრომითი რესურსები და მართვის პრინციპები

1.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა /შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	თავისუფალი ეკონომიკა.
2. -----	ოფიციალური ბრძანებულება.
კოლექტივობა	3. -----
კორპორაცია	4. -----
შრომითი ხელშეკრულება	5. -----

1.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	შრომით რესურსებში არ შედის ორგანიზაციის პერსონალი.		✓
1	შრომითი პერსონალი საწარმოს წამყვანი ძალაა.		
2	შრომითი პერსონალის სწორი გამოყენება საწარმოს კონკურენტუნარიანს ხდის.		
3	პერსონალის როლი საბაზრო ეკონომიკის პირობებში მცირდება.		
4	პროდუქციის ხარისხი კადრების პროფესიონალიზმზეა დამოკიდებული.		
5	სწორად შერჩეულ კადრებს ხელმძღვანელის ჩანაფიქრის რეალიზება არ შეუძლიათ.		
6	შრომითი კოლექტივი ორგანიზაციის დასაყრდენია.		
7	ორგანიზაციაში პერსონალის მართვა მნიშვნელოვანი არ არის.		
8	პერსონალის მართვის ერთ-ერთი პრინციპი დემოკრატიული მმართველობაა.		
9	ნდობაზე დამყარებული მმართველობა მხოლოდ იაპონიისთვისაა დამახასიათებელი.		

1.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: მიეკუთვნებაბ.....

ბ. იგივეა, რაც მისია, მას ეკუთვნის.

1. წამყვანი
2. კონკურენტუნარიანი
3. იზრდება
4. პირდაპირი კავშირი
5. ჩანაფიქრი
6. პარტნიორი

ა. აქ: იგივეა, რაც იმატებს.

ბ. პირდაპირ არის დაკავშირებული, უშუალოდ ეხება.

გ. წინასწარ მოფიქრებული, ჩაფიქრებული აზრი.

დ. ძირითადი, მთავარი.

ე. კონკურენციის ძალის, უნარის მექანე.

ვ. პირი, რომელიც თანამონაწილეა რაიმე საქმეში.

1.4. უპასუხეთ კითხვას რა? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

N	როგორი?	რა?
	ცოცხალი	სიცოცხლე
1	კეთილი	
2	ბრძენი	
3	ღარიბი	
4	ყალბი	
5	ხარბი	
6	წმინდა	
7	ძვირი	
8	მხდალი	
9	მშრალი	
10	ძველი	

11	ნამდვილი	
12	მართალი	

ყალბი — იგივეა, რაც ცრუ.
ხარბი — იგივეა, რაც გაუმაძღარი.
მხდალი — იგივეა, რაც მშიშარა.

1.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა!

ნიმუში: თქვენს ...სიკეთეს... ყველა ხედავს. [სიკეთე]

1. ყველა ნორმალური სახელმწიფო თავის ქვეყანაში უნდა ებრძოდეს. [სიღარიბე]
2. ადამიანი შეიძლება ძალიან ცუდ მდგომარეობაში ჩააგდოს. [სიხარბე]
3. აღარ შემოძლია ამდენი ატანა. [სიყალბე]
4. ის ინვალიდია, ამიტომ პენსიას მთელი განმავლობაში აიღებს. [სიცოცხლე]
5. თქვენი გამო ყველას დაგვაჯარიმებენ. [სიმხდალე]
6. დოკუმენტების ბევრი პრობლემა შექმნა, ყველაფერი თავიდან გავაკეთე. [სიძველე]
7. დირექტორიც მალე გაიგებს და ყველას დაგვიბარებენ. [სიმართლე]
8. ავტომობილის მართვის დროს მძღოლის პატრული შეამოწმებს. [სიფხიზლე]

1.6. ბრძანებითი წინადადებები გადაიყვანეთ უარყოფით ფორმაში!

ნიმუში: თქვენი განცხადება მე მომიტანეთ!
 ... თქვენი განცხადება მე **არ** მომიტანოთ!...

1. ეს ყმაწვილი თანამშრომლად აიყვანეთ!

2. სახელფასო ფონდი გაზარდე!

3. წარმოებაში ახალი ინვენტარი შეიტანეთ!

4. ახალ მენეჯერს მოუსმინეთ!

.....

5. ხელშეკრულებები დღესვე გააფორმეთ!

.....

6. ჩემი დოკუმენტები აიღე!

.....

7. ბრძანება უსიტყვოდ შეასრულეთ!

.....

8. ხელმძღვანელის წინააღმდეგ იმოქმედეთ!

.....

9. მინისტრის გადაწყვეტილება შეასრულე!

.....

10. ბ-ნი თამაზის საბუთები მოიტანე!

.....

1.7. ააგეთ კითხვითი წინადადებები ფორმებითთუ არა!

ნიმუში: ...იქნებ მიპასუხოთ, მიიღეთ თუ არა ის სამსახურში?!...

1.

2.

3.

4.

5.

1.8. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: როგორ ფიქრობთ, ...ამდენ დოკუმენტს... სად შეინახავენ? [ამდენი დოკუმენტი]

1. სამსახურში მუშაობა გაგიჭირდებათ. [ამდენი პრეტენზია]

2. ძალიან დამღალა [ამდენი შრომა]

3. დავისვამენ, რამდენიც საჭიროა. [იმდენი კითხვა]

4. საწარმოს პატარა ავტომობილი ჰყავს, ამიტომ სწრაფად ვერ გადაზიდავს. [ამდენი პროდუქტი]
5. გამო ვერ წახვალთ დასასვენებლად? [მაგდენი სამუშაო]
6. ბავშვები ყოველდღე გადიოდნენ ფეხით, რომ ავტობუსი დაუნიშნეს. [იმდენი კილომეტრი]
7. ყოველ წელს კარტოფილს ვყიდულობ, რამდენიც ჩემს ოჯახს ეყოფა. [იმდენი კილოგრამი]
8. არ ვიცი, საიდან მოიტანს [მაგდენი თანხა]

1.9. ააგეთ წინადადებები სიტყვებით *ჩემი აზრით!*

ნიმუში: ჩემი აზრით, დღეს ახალი ინვენტარის დაწყობას ვერ მოვასწრებთ.

1.
2.
3.
4.

1.10. გამოთვლებულ ადგილას ჩასვით კითხვები *რატომ?* ან *რის გამო?*; პასუხებში კი გამოიყენეთ *იმიტომ* ან *იმის გამო!*

ნიმუში: ...რატომ.... მოიტანეთ საბუთები ხელით?
...იმიტომ..., რომ კომპიუტერი გამიფუჭდა.

1. მიიღეთ ამდენი ახალი თანამშრომელი?
....., რომ წარმოებას ვაფართოებთ.
2. დააჯარიმეს ეს მძღოლი?
....., რომ ავტომანქანა ტროტუარზე დააყენა.
3. გაუშვეს თედო სამსახურიდან?
....., რომ უყურადღებოდ იქცეოდა.
4. ჩქარობთ ასე ძალიან?
....., რომ სახლში პატარა ბავშვები მელოდებიან.

5. წავიდა ბ-ნი გიორგი სახლში?
, რომ თავს ცუდად გრძნობდა.
6. გსურთ ყველა თანამშრომლის წახალისება?
, რომ დასვენების დღეებშიც იმუშავეს.
7. დაგვიბარეს ასე დილაადრიან?
, რომ ჩვენს მენეჯერს სასწრაფოდ მოსთხოვეს ანგარიში.
8. არ იღებს ხმას ეს მუშა?
, რომ დამნაშავეა.

ნაწილი 2

პერსონალის მართვის მეთოდები

2.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:

სიტყვა /შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	ძალის, უფლების ბატონობა.
2. -----	თანხის ჩამოჭრა, ფულადი ჯარიმა.
შრომის განაწესი	3. -----
გემოქმედება	4. -----
ინვენტარი	5. -----

2.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	პერსონალის მართვის მხოლოდ ერთი მეთოდი არსებობს.		✓
1	შრომითი პერსონალი ადმინისტრაციული მეთოდით არ იმართება.		
2	ეკონომიკური მეთოდი პერსონალის მართვის ერთ-ერთი ნაწილია.		
3	ადმინისტრაციული მეთოდი ძალაუფლებას ეფუძნება.		

4	ადმინისტრაციულ მეთოდებს „მათრახის მეთოდებსაც“ უწოდებენ.		
5	ადმინისტრაციულ მეთოდებში არ შედის დასჯა, მაგალითად, საყვედურის გამოცხადება.		
6	ხელფასის დაქვითვა ეკონომიკური მეთოდების ნაწილია.		
7	ადმინისტრაციული მეთოდები იძულების მეთოდებია და ის ორგანიზაციაში წესრიგს იცავს.		
8	ეკონომიკურ მეთოდებში არ შედის ფინანსური წახალისება.		
9	სოციალურ-ფსიქოლოგიურ მეთოდში არ შედის თანამშრომლებისათვის კომფორტის შექმნა.		
10	შრომა სახალისოა მაშინ, როცა ორგანიზაციაში კარგი პირობებია.		

2.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: ეფუძნებაბ.....

ბ. იგივეა, რაც ეყრდნობა.

1. ხალხურად

2. შეწყვეტა

3. იძულება

4. საყვედური

5. დარღვევა

6. წესრიგი

ა. შეუსრულებლობა, მაგალითად, რომელიმე წესისა.

ბ. აქ: ხალხის შეფასებით.

გ. იგივეა, რაც დისციპლინა.

დ. ძალის გამოყენება.

ე. აქ: უკმაყოფილების გამოხატვა ოფიციალურად, შესაძლებელია დოკუმენტის ფორმით.

ვ. იგივეა, რაც შეჩერება.

2.4. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით კითხვები რისთვის? ან რა მიზნით?**პასუხებში კი გამოიყენეთ იმისთვის ან იმ მიზნით!****ნიმუში:**რისთვის.... დაწერეთ განცხადება?

....იმისთვის..., რომ ჩემი სამსახურში მიღების საკითხი სწრაფად განიხილონ.

1. იწვევენ კრებას?

....., რომ ხვალ დადგენილების პროექტი მოამზადონ.

2. აპირებენ ამ ახალგაზრდა კაცის დასჯას?

....., რომ საბოლოოდ ისწავლოს ჭკუა.

3. მიემგზავრება ქალბატონი ნინო ბერლინიში?

....., რომ პროდუქციის გამოფენას დაესწროს.

4. მოგიწიეს ექსპერტად?

....., რომ ყველა ფინანსური დოკუმენტი გადავამოწმო.

5. აპროტესტებენ მთავრობის გადაწყვეტილებას?

....., რომ შეცდომა დროულად გამოასწორონ.

6. ესაუბრებოდა ამდენ ხანს მენეჯერს?

....., რომ თავისი შეხედულებების შესახებ ყველაფერი ეთქვა.

2.5. გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვები მანამ, სანამ / ვიდრე!**ნიმუში:** ...სანამ... ბ-ნი გივი არ მოვა, სხდომა არ დაიწყოს.

1. უნივერსიტეტში გამოცდას ვერ ჩააბარებ, საგანს კარგად არ ისწავლი.

2. გაზაფხული დადგება, მიწა უნდა დავაბარვინო.

3. სამინისტროში მიხვალ, მოავგარე საბუთების საქმე.

4. დაკარგულ დოკუმენტს არ იპოვი, მე ვერ დაგეხმარები.

5. ჩემთან დარჩი, ოჯახის ყველა წევრი დაბრუნდება.

6. ქალბატონ ნანას ინტერვიუ ჩამოართვეს, დასასვენებლად წავიდოდა.

7. მუშებს ამბავს ეკითხებოდნენ, ოთახში დირექტორიც შემოვიდა.

8. საამქროში ახალ ტექნიკას შეიტანთ, იქაურობა კარგად დაალაგებინეთ.

9. ქართულად დაიწყებ წერას, შენს მშობლიურ ენაზე დამიწერე განცხადება.
10. იჩქარე, ავტობუსი ადგილიდან დაძრულა.

2.6. ააგეთ წინადადებები მოცემული წყვილებით!

ნიმუში: მოსამართლე ...თქვენ შემდეგ.... იტყვის სიტყვას. [თქვენ შემდეგ]

1.

[ჩვენ შემდგომ]

2.

[მათ მერე]

3.

[კრების შემდეგ]

4.

[მენეჯერის შემდეგ]

5.

[ხელშეკრულების დადების შემდეგ]

2.7. ა) პირების მიხედვით შეცვალეთ ზმნები: გაუფორმებია, დაუქვითავს, გაჩერებულა!

მე გამიფორმებია ჩვენ

შენ თქვენ

მას მათ

მე დამიქვითავს ჩვენ

შენ თქვენ

მას მათ

მე გავჩერებულვარ ჩვენ

შენ თქვენ

ის ისინი

ბ) გამოთვებულ ადგილას ჩასვით ზმნები: შეუთავსებია, ვერ შეუსრულებია, არ დაუქვითავს, დაუცავს, შექმნილა!

1. ქალბატონ ლილის შინაგანაწესი და თანამშრომელი არ გაუთავისუფლებია.
2. ბ-ნ ნიკოს გადაეცით, რომ ხელმძღვანელის განკარგულებები კარგად
3. ოფისში მუშაობა სხვა საქმესთან და ხშირად ამიტომ აგვიანებს.
4. ვხედავ, რომ სპორტული დარბაზის გახსნით კარგი გარემო
5. ბუღალტერს გივისთვის ხელფასი, ეგ ამბავი ფინანსურ მენეჯერს ეცოდინება.

2.8. პირების მიხედვით შეცვალეთ ზმნები!

ნიმუში:

მე ვაცნობ	ჩვენ ვაცნობთ	[ის მე მას] მაცნობს	[ის ჩვენ მას] გვაცნობს
შენ აცნობ	თქვენ აცნობთ	[ის შენ მას] გაცნობს	[ის თქვენ მას] გაცნობთ
ის აცნობს	ისინი აცნობენ	[ის მას მას] აცნობს	[ის მათ მას] აცნობს

მე ვაჯარიმებ	ჩვენ	მე მაჯარიმებს	ჩვენ
შენ	თქვენ	შენ	თქვენ
ის	ისინი	მას	მათ
მე ვნიშნავ	ჩვენ	მე მნიშნავს	ჩვენ
შენ	თქვენ	შენ	თქვენ
ის	ისინი	მას	მათ
მე ვუცხადებ	ჩვენ	მე მიცხადებს	ჩვენ
შენ	თქვენ	შენ	თქვენ
ის	ისინი	მას	მათ

2.9. უპასუხეთ კითხვას: რას შვრება?

ნიმუში: მე თანამშრომელს ვათავისუფლებ.

ღირექტორი მე ...*მათავისუფლებს*...

1. მე მენეჯერს ვიბარებ.

მენეჯერი მე

2. დღეს მე გამოცდას ვაბარებ.

დღეს მოსწავლე გამოცდას მე

3. მე მას მატყუარას ვუწოდებ.

ის მე მატყუარას

4. მე მას ხმას ვაძლევ.

ჩემი მეზობელი ხმას მე

5. მე ჩემს მშობლებს დიდ ყურადღებას ვაქცევ.

ჩემი მშობლები მე დიდ ყურადღებას

6. მე მას მხოლოდ კარგს ვურჩევ.

ის მე მხოლოდ კარგს

7. მე მას პრემიას ვაძლევ.

ის მე პრემიას

8. მე შვილს ქორწილს ვუხდი.

მამა მე ქორწილს

2.10. გაასწორეთ შეცდომები!

ნიმუში: ფინანსურ მენეჯერს თქვენს შემდეგ მივცემთ სიტყვას.

.....თქვენ შემდეგ

1. ვფიქრობ, რომ ჩემს შემდგომ ადმინისტრაციულ წესებს შეცვლიან.

.....

2. არ ვიცი, ვინ დგას ჩემს შემდეგ.

.....

3. საამქროს უფროსმა შენს შემდეგ კიდევ სამი მუშა აიყვანა სამუშაოდ.

.....

4. ამ სასიხარულო ამბავს წარმოების დირექტორს ჩვენს მერე შეატყობინებენ.

.....

5. თქვენს შემდგომ შემობრძანდნენ, ჯერ დაკავებული ვარ.

.....

ნაწილი 3**პერსონალის მართვის ეტაპები****3.1. ტექსტიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი:**

სიტყვა /შესიტყვება	მისი მნიშვნელობა
1. -----	რაიმე სახის პრივილეგია.
2. -----	აქ: ერთი საფეხური საქმეში.
თანამდებობა	3. -----
რეკომენდაცია	4. -----
სპეციფიკა	5. -----

3.2. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓ –ით!

N		სწორი	არასწორი
	კარგი დირექტორი ყოველთვის ამჩნევს, ვის აქვს იმის უნარი, რომ გახდეს მენეჯერი.	✓	
1	პერსონალის მართვის პირველი ეტაპი შრომითი რესურსების დაგეგმვაა.		
2	მენეჯერმა უნდა განსაზღვროს, როგორი კვალიფიკაციის პერსონალი სჭირდება.		
3	მენეჯერი ორგანიზაციისათვის მუშახელს არ აგროვებს.		
4	ორგანიზაციაში კადრების არჩევა მხოლოდ რეკომენდაციებით ხდება.		
5	კადრების შეფასებისას გამოიყენება გამოცდა ან გასაუბრება, ან ორივე ერთად.		
6	ნებისმიერი თანამდებობისათვის ხელფასი და შეღავათები წინასწარაა განსაზღვრული.		
7	ხელფასი მხოლოდ თანამშრომლის კვალიფიკაციის მიხედვით ინიშნება.		
8	დაზღვევა არ შედის ორგანიზაციის მიერ დაწესებულ შეღავათებში.		
9	მუშაობის დაწყების შემდეგ თანამშრომელი გადის ადაპტაციის პროცესს.		
10	პერსონალმა უნდა იცოდეს, რას მოითხოვენ მისგან.		
11	პერსონალის მართვის აუცილებელი ეტაპი მისი საქმიანობის შეფასებაა.		

3.3. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1–6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა–ვ]:

ნიმუში: უსაფრთხოებაგ.....

გ. საფრთხის, საშიშროების თავიდან აცილება.

1. ადაპტაცია
2. მუშახელი
3. კონკურსი
4. გასაუბრება
5. საიდუმლო
6. დაბღვევა

ა. ჰქვია იმას, რასაც სხვებს არ ეუბნებიან, გულში აქვთ.

ბ. აქ: საუბარი შემოწმების მიზნით.

გ. იგივეა, რაც მომუშავე, თანამშრომელი.

დ. ხელშეკრულების წესით ორგანიზაციის მიერ პიროვნების ან ქონების დაცვა.

ე. შეჯიბრება, რომელიც ემყარება უკეთესის შერჩევის პრინციპს.

ვ. მდგომარეობასთან შეგუება.

3.4. უპასუხეთ კითხვას ვინ? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

N	ვინ?	ვინ?
	მშრომელი	თანამშრომელი
1	ტოლი	
2	მონაწილე	
3	მოქალაქე	
4	მოსაუბრე	
5	მომხსენებელი	
6	დამფინანსებელი	

3.5. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა!

ნიმუში: ჩემს ...თანატოლებს... ვუთხარი, რომ 8 საათზე კონცერტი იმართებოდა. [თანატოლი]

1. ამ ორგანიზაციის დამატებითი ხელფასი გამოუწერეს.
[თანამშრომლები]

2. საქმის კრება დილით დანიშნეს. [თანამონაწილეები]
3. თქვენს გადაეცით, რომ ხელს მიშლიან. [თანამოსაუბრეები]
4. არჩევნების დროს ჩვენმა ძლიერ პარტიას დაუჭირეს მხარი.
[თანამოქალაქებმა]
5. ჩემს ფართო აუდიტორია არ იცნობდა. [თანამომხსენებელი]
6. თქვენმა ყველა საჭირო დოკუმენტი უნდა მომიტანოს!
[თანადამფინანსებელი]

3.6. უპასუხეთ კითხვას როგორი? და შეავსეთ შესაბამისი უჯრები!

N	რას იზამს?	როგორი? [უარყოფითი ფორმა]
	გააკეთებს	გაუკეთებელი
	განსაზღვრავს	განუსაზღვრელი
1	გააფრთხილებს	
2	გაავრცელებს	
3	შეამჩნევს	
4	გაანადგურებს	
5	გაიაზრებს	
6	დაარეგულირებს	
7	დასჯის	
8	შეაჯამებს	
9	დააკმაყოფილებს	
10	გაითვალისწინებს	

3.7. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული წყვილები!

ნიმუში: ... შეუძლებელ საქმეს... ნუ მომთხოვთ. [შეუძლებელი საქმე]

1. უნდა ვიცოდეთ, რომ ზოგჯერ მძიმე შედეგი მოჰყვება.
[გაუფრთხილებელი მოქმედება]
2. ვერ ხვდებით, რომ ჩემს შენიშვნას სრულიად უპასუხეთ.
[გაუმართლებელი არგუმენტები]
3. ყველაფერი ბრალისა და არა ჩვენი თანამშრომლებისა.
[გაუვრცელებელი ინფორმაცია]

4. ნედლეული არ გვესაჭიროება. [განუსაზღვრელი რაოდენობა]
5. გამო საწარმოში უამრავი პრობლემა გვექმნება.
[დაურეგულირებელი წესები]
6. განსახილველად ნუ შემოიტანთ! [შეუჯამებელი მოხსენება]
7. თავიდან ვერ ავიცილებთ. [გაუთვალისწინებელი შედეგები]

3.8. ააგეთ წინადადებები მოცემული შესიტყვებებით!

ნიმუში: ...წესის მიხედვით... სამსახურში 9 საათზე უნდა მოსულიყავით. [წესის მიხედვით]

1.

[თქვენი შეხედულების მიხედვით]

2.

[დაგვიანების მიუხედავად]

3.

[რეკომენდაციის მიუხედავად]

4.

[ხელშეკრულების მიხედვით]

5.

[დადღილობის მიუხედავად]

3.9. დააკვირდით დაფაზე გამოტანილ შესიტყვებებს და მათი დახმარებით ააგეთ წინადადებები!

ენა წაიგრძელა — ზედმეტს, ბევრს ლაპარაკობს, ყბედობს; იგივეა, რაც:
გრძელი ენა აქვს, ენაგრძელია.

ენა წინ უსწრებს — უადგილოდ, დაუფიქრებლად ლაპარაკობს.

ენა მუცელში ჩაუვარდა — გაჩუმდა; ლაპარაკი, საუბარი შეწყვიტა.

ზურგი შეაქცია — უარყო, მიატოვა ვინმე ან რამე.

მაგარი ზურგი აქვს — ძლიერი პატრონი, მფარველი ჰყავს.

ნიმუში: ამ ყმაწვილს ენა წინ უსწრებს და სამუშაოდ ვინ აიყვანს?!

1.

[ენა წაიგრძელა]

2.

[ენა მუცელში ჩამივარდა]

3.

[ზურგი შევაქციე]

4.

[მაგარი ზურგი აქვს]

3.10. წაიკითხეთ ტექსტი, შეარჩიეთ და გამოტოვებულ ადგილას ჩასვით ნასწავლი შესიტყვებები!

— ჩვენი პროდუქციის ფასი სწრაფად დაადგინეთ, ხვალ დილიდან მაღაზიებში დისტრიბუციის მანქანები უნდა გავაგზავნოთ! — შემოგვძახა დათომ და შუადღის მზით მოდუნებული თანამშრომლები უცებ გამოაფხიზლა.

— რისი იმედი აქვს, ნეტა ვიცოდე, რეკლამის გარეშე რომელი პროდუქტი იყიდება, მარტო ბრძანებების გაცემა იცის..., — თინამ და ჩანთიდან პატარა სარკე ამოიღო, — ვნახავ, საქმე როგორ ჩაუვარდება...

— რა უადგილო ლაპარაკი იცი,, სათქმელს არასდროს ზომავ. საწყალი ბიჭი ღამეებს ქარხანაში ატარებს, რომ თავის ობლებს არაფერი მოაკლოს, შენ კი პომადით ითხიპნები, — უთხრა ქალბატონმა ნანამ და დაუფიქრებელ კოლეგას

კონკურსი ფინანსური მენეჯერის თანამდებობაზე

1. მიუთითეთ სწორია თუ არასწორი, აღნიშნეთ ✓-ით!

N		სწორი	არასწორი
	ფინანსური მენეჯერის ერთ-ერთი მთავარი ფუნქცია საფინანსო განყოფილების ხელმძღვანელობაა.	✓	
1	საფინანსო სამსახურის დაგეგმვა ფინანსური მენეჯერის ფუნქციებში არ შედის.		
2	საფინანსო რესურსების მონიტორინგი ფინანსური მენეჯერის ფუნქციაა.		
3	ფინანსური მენეჯერის თანამდებობის დასაკავებლად საჭიროა უმაღლესი განათლება ფინანსებში (ეკონომიკაში).		
4	ფინანსური მენეჯერის თანამდებობის დასაკავებლად საჭიროა ინგლისური ენის ცოდნა.		
5	ფინანსური მენეჯერის თანამდებობის დასაკავებლად საჭიროა 10-წლიანი გამოცდილება.		
6	ფინანსური მენეჯერის ერთ-ერთი პიროვნული უნარი ორგანიზებულობაა.		
7	საქმისა და დროის სწორი განაწილების უნარი მენეჯერს არ სჭირდება.		
8	ფინანსური მენეჯერის თანამდებობა შეიძლება დაიკავოს უპასუხისმგებლო ადამიანმა.		
9	მენეჯერს მოეთხოვება მოწესრიგებულობა და პუნქტუალობა.		

2. მიუსადაგეთ ჩამოთვლილი სიტყვები [1-6] მათთან აზრობრივად დაკავშირებულ კონტექსტებს [ა-ვ]:

ნიმუში: მოწესრიგებულობაგ.....

გ. წესიერების ჩვევა, წესიერი ქცევის უნარი.

1. თანამდებობა

2. გამოცდილება
3. ორგანიზებულობა
4. განაწილება
5. კონფიდენციალობა
6. პრეზენტაცია

- ა. აქ: მუშაობით დაგროვილი ცოდნა.
- ბ. მთელის დაყოფა ნაწილებად.
- გ. რაიმეს წარდგენა.
- დ. ხელმძღვანელობის, რაიმეს ორგანიზების უნარი.
- ე. საიდუმლოს შენახვა.
- ვ. სამსახურებრივი პოზიცია.

3. დაუსვით კითხვა და გამოყავით, რა აქვს საერთო ჩამოთვლილ სიტყვებს!

ნიმუში: არაგრძელვადიანი, არასტრატეგიული, არაეფექტური.

პასუხი:**როგორი?****არა**.....

1. ურთიერთკონტროლი, ურთიპატივისცემა, ურთიერთთანამშრომლობა.

პასუხი:

2. დაკავშირებული, დარეგულირებული, განსაზღვრული.

პასუხი:

3. დამატებითი, შემთხვევითი, შრომითი.

პასუხი:

4. ურესურსოდ, ფართოდ, მარჯვედ.

პასუხი:

5. სიძვირე, სინამდვილე, სიკეთე.

პასუხი:

6. თანადამფინანსებელი, თანამონაწილე, თანამშრომელი.

პასუხი:

7. დაურეგულირებელი, განუსაზღვრელი, შეუჯამებელი.

პასუხი:

4. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვა!

ნიმუში: ჩვენს წარმოებაში ...არაპოპულარულ... ეკონომიკურ მეთოდებსაც გამოიყენებენ.
[არაპოპულარული]

1. ჩვენს მხოლოდ კარგი შედეგის მოტანა შეუძლია.
[ურთიერთთანამშრომლობა]
2. ჩვენმა მოქმედებამ ის გამოიწვია, რომ ქარხანამ დიდი ფინანსური მოგება ნახა. [დარეგულირებული]
3. თქვენ მიერ დადებული ხელშეკრულება ვალდებულებებს გაკისრებთ!
[განსაზღვრული]
4. იქით თვეში გამოცდას ჩააბარებთ. [განმეორებითი]
5. ამ ფაქტზე დიდხანს ნუ ვიმსჯელებთ. [შემთხვევითი]
6. ჩემი აზრით, მეტი გამოჩენა იყო საჭირო. [სიკეთე]
7. იმედი მაქვს, გააძლიერებთ და შეცდომებს ნაკლებად დაუშვებთ.
[ურთიერთკონტროლი]
8. მათ ორგანიზაციას დოკუმენტები მოუწესრიგებელი აქვს.
[თანადამფინანსებელი]
9. ასეთ ოქმს დირექტორთან ვერ შეიტანთ. [შეუჯამებელი]
10. პროდუქტის მოსახლეობას ბევრი პრობლემა შეუქმნა. [სიძვირე]

5. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული სიტყვები!

ნიმუში: უნდა სცოდნოდა, რომ ...ამგვარი პროდუქციის გაყიდვას... ვერ შეძლებდა. [ამგვარი პროდუქციის გაყიდვა]

1. ხვალ აუქციონზე გაიტანენ გასაყიდად.
[ეს საცხოვრებელი ადგილი]
2. სამსახურიდან ვერ გაათავისუფლებენ.
[ამგვარი უდანაშაულო ადამიანი]
3. მხოლოდ კარგ მენეჯერს შეუძლია.
[ასეთი სტრატეგიული მართვა]
4. აუცილებლად გავაპროტესტებთ გამო.
[ეგ უსამართლო გადაწყვეტილება]

5. წარმატებებს ვერ მიაღწევთ.
[მაგვარი არატაქტიკური ნაბიჯი]
6. ჯერ არავისგან მომისმენია.
[ამდენი უსამართლო პრეტენზია]
7. უნდა იცოდეთ, რომ მაინც ვერ გამოძებნით!
[ამდენი თავისუფალი დრო]
8. სამსახურში ჯერ არ აგვიყვანია.
[მაგნარი არაკვალიფიციური მუშაკი]
9. შესრულება სჭირდება.
[ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები]
10. გადაეცით, რომ ხვალ დილით სხდომაა დანიშნული. [თქვენი ორგანიზაციის თანამშრომლები]

6. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვა თავისი მხოლოებით ან მრავლობითის ფორმით!

ნიმუში: მოქალაქემ ...თავისი... შრომითი უფლებები უნდა დაიცვას!

1. თანამშრომლებმა აზრი ნათლად ჩამოაყალიბეს.
2. ჩემმა დირექტორმა შვილი სამსახურში სამუშაოდ არ აიყვანა.
3. ბატონი რევაზი ხვალ განცხადებას კანცელარიაში დატოვებს.
4. მან მეგობრის საწინააღმდეგოდ არაფერი თქვა.
5. ქართველმა მეწარმეებმა პროდუქცია ბერლინის გამოფენაზე წაიღეს.
6. სატვირთო მანქანის მძღოლმა ხელფასით შეიძინა მანქანის ნაწილები.
7. გუშინ გამართულ სხდომაზე მე-2 საამქროს მუშებმა არგუმენტები გამოთქვეს.
8. ქალბატონმა თამარმა დამატებითი დოკუმენტები ხელით შეადგინა.

7. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით სიტყვები: წინააღმდეგ, გამო, შესახებ, წინაშე, შემდეგ, მიხედვით!

ნიმუში: ერთი უდისციბლინო ყმაწვილის ...გამო.... ჩვენც უნდა დავისაჯოთ?!

1. არც კი ვიცი, ღირს თუ არა ხელმძღვანელის ჩივილი.
2. თქვენი კომერციული ორგანიზაციის ინფორმაცია ჯერ არ მოგვსვლია.

3. მოგიწევთ, ხელმძღვანელის აგოთ პასუხი!
4. ამდენი გაცდენის სამსახურში ვინლა დაგტოვებთ?!
5. თქვენი საუბრის ეგ ქალბატონი საკმაოდ კვალიფიციურია.
6. ჩვენი ფინანსური საბუთები მოუწესრიგებელია, მე კი ამის საყვედურს მივიღებ.
7. კარგი იქნება, თუ ამ საქციელის მენეჯერიც გაიგებს.
8. თქვენ ბოდიში მაქვს მოსახდელი, გთხოვთ მაპატიოთ!
9. ისტორიულად ჩვენს ქვეყანას მრავალი მტრის უწევდა ბრძოლა.
10. სამი საათის მობრძანდით, მანამდე სხდომაზე ვიქნები.
11. სტრატეგიული გეგმის მომავალი წლიდან ახალი საწარმოს მშენებლობას დავიწყებთ.

8. ბრძანებითი წინადადებები გადაიყვანეთ უარყოფით ფორმაში!

ნიმუში: ეს საბუთები სწრაფად გადააგზავნეთ!

... ეს საბუთები სწრაფად **არ** გადააგზავნოთ!...

1. ამ კვირას დირექტორთან შეხვედრა მოითხოვე!
.....
2. ხელშეკრულების შედგენა დაიწყე!
.....
3. ბავშვი სკოლაში წაიყვანე!
.....
4. ყველა თანამშრომელი ჩემს ოთახში შეკრიბე!
.....
5. საქმის გადაწყვეტა ხვალისთვის გადადე!
.....
6. მაგ ორგანიზაციას ფულადი ჯარიმა დააკისრე!
.....
7. თანამშრომლებთან შეხვედრა დაიწყე!
.....
8. ხვალისთვის სხდომა დანიშნე!
.....

9. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით მოცემული ზმნები!**ნიმუში:** არ ...წავსულვარ..., საქმე ტელეფონით მოვაგვარე. [წასვლა; რა მიქნია?]

1. რას, ხელი გაანძრიე! [გაჩერება; რა გიქნია?]
2. მშენებელს რემონტი ჯერ არ [დაწყება; რა უქნია?]
3. ბატონ გივის ოფიციალური წერილი ეკონომიკის მინისტრისთვის [გადაცემა; რა უქნია?]
4. როგორ მეწყინა, ქ-ნი თინა სამსახურიდან [გათავისუფლება; რა უქნიათ?]
5. რამხელა, სიმაღლეში როგორ მოგიმატია! [გაზრდა; რა გიქნია?]
6. ჩვენს უფროსს მითითებები ხელმძღვანელობისგან არ [მიღება; რა უქნია?]
7. საქართველოში არ, ამიტომ პასპორტის აღება გამიჭირდა.
[დაბადება; რა მიქნია?]
8. ქალბატონ მაიას სხდომაზე ბევრი საყვედური [გამოთქმა; რა უქნია?]
9. თედოსა და გივის ადრეც ჩვენს ქარხანაში [მუშაობა; რა უქნიათ?]
10. მას მენეჯმენტში სოციალური მეთოდებიც [გამოყენება; რა უქნია?]

10. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით უნდა!**ნიმუში:** ..მინდა..., რომ საწარმო სწრაფად ავამუშავო.

1. ხვდებოდეს, რომ მის საქციელს დიდი მნიშვნელობა აქვს.
2. ეტყობა, შენ მივლინებაში წასვლა.
3. არ ვიცი, მე ვიყილო პროდუქტი თუ ჩემმა მეგობარმა.
4. ადამიანმა ისწავლოს, რომ კვალიფიციური კადრი დადგეს.
5. თქვენი უფლება გამოიყენოთ!
6. თქვენ მონიტორინგის სამსახურს არ დაემორჩილოთ?!
7. ყველა წესიერი თანამშრომელი წახალისდეს!
8., რომ მას დაეხმაროთ?!

11. გამოთვებულ ადგილას ჩასვით შეუძლია!

ნიმუში: ...შეგიძლიათ... მაგიდიდან კალმები მომაწოდოთ?

1. ისეთი გამოცდილი სპეციალისტია, რომ დააწინაუროს.
2. დღეს გუბერნატორთან შეხვედრა ყველას , მიღება თავისუფალია!
3. ანას ჯარიმას თავი აარიდოს, თუ თანხას დროულად ჩარიცხავს.
4. თქვენ ხვალ აღარც მობრძანდეთ, განცხადება უკვე მზადაა!
5. სხდომის წამყვანს ხმამაღლა მოსაუბრეებს დარბაზი დაატოვებინოს.
6. ჩვენ საწარმოში წავიდეთ და ყველაფერი ადგილზე დავათვალიეროთ.
7. თქვენ სტრატეგიულ გეგმაში ცვლილებები შეიტანოთ.
8. სამინისტროს ახალი საფინანსო განკარგულებები გამოსცეს.

12. ააგეთ წინადადებები ფორმებით: ა) ჩემი აზრით; ბ) ერთი მხრივ,, მეორე მხრივ,.....; გ) სამწუხაროდ; დ) საბედნიეროდ; ე) ამრიგად!

ნიმუში: მაშასადამე, ჩვენს კომპანიას დიდი მოგება აქვს.

1.
2.
3.
4.
5.

13. შესიტყვებები შეცვალეთ სინონიმით!

ნიმუში: საყვედურის მოსმენისას სანდრომ **ხმა გაკმინდა**.

ნიშნავს:სანდრომ ხმა ვეღარ ამოიღო.....

1. ამ ამბის შემდეგ ბიჭმა პირში წყალი დაიგუბა.

ნიშნავს:

2. დირექტორმა თანამშრომელს სიტყვა შეაწყვეტინა.

ნიშნავს:

3. გაბრაზებულმა მუშამ თავის უფროსს **სიტყვა შეუბრუნა**.

ნიშნავს:

4. ახლა გაიგე, რომ მაგას **მაგარი ზურგი აქვს**.

ნიშნავს:

5. ქალმა **ენა წაიგრძელა** და ტყუილების მოყოლა დაიწყო.

ნიშნავს:

6. ასეთი საქციელის შემდეგ მეგობრებმა გივის **ზურგი შეაქციეს**.

ნიშნავს:

